

SVEIKINAME XIII AMERIKOS Spalio 23-24, LIETUVIŲ KONGRESĄ! Chicago, IL

ĮAMŽINAMAS LAISVĖS KOVOTOJŲ ATMINIMAS

Lietuvos gyventojų genocido tyrimo centro iniciatyva atminimo ženklais pradėdamos įamžinti partizanų ir kitų kovotojų už mūsų tautos laisvę kovų, žūties ar gyvenimo vietas. Atminimo lentomis pažymimos tos vietos, kuriose jie buvo tardomi, kankinami. Pagal valstybės finansuojamą programą ir architekto dizainerio Romo Navicko sukurtą projektą dar šiais metais bus pastatyta 70 atminimo ženklų bei atidengta tiek pat lentų. Pirmasis atminimo ženklas Kauno rajone žuvusiems partizanams broliams Bagdonavičiams pastatytas ir iškilmingai pašventintas Raudondvario parapijos klebonas kun. Vytenis Vaškelis. Jaudinančiais prisiminimais apie keturis žuvusius brolius par-

tizanus Bagdonavičius – Antaną, Joną, Juozą, Kazimierą bei tremtinį Povilą pasidalijo jo našlė Ona Bagdonavičienė.

Nuo pat 1945 metų liepos iki 1951 kovo vienas po kito už Tėvynę žuvo keturi broliai. Tik dabar po ilgų dešimtmečių iš nepelnytų užmirštųjų sugrįžta skaudėti, bet tikroji tautos istorija. Jau prieš dešimtį metų kelių brolių Bagdonavičių pavardės buvo pažymėtos bendroje atminimo lentoje Raudondvario partizanų kapinėse. Ši pavasarį buvo pastatytas kryžius jų gimtinėje – Didvyrių kaime. Dabar čia pašventintas ir Atminimo ženklas.

Prie šio kuklaus paminklo kalbėjo raudondvarietis, Kovo 11-osios Akto signataras Leonas Milčius. Ši kalba skiriama visiems Lietuvos partizanams.

Kam ragina žuvusieji?

Ne pirmą kartą su gėlėmis, rimtimi ir tolimais prisiminimais susirenkame ir sustojame visi kartu Raudondvario parapijos klebonas kun. Vytenis Vaškelis. Jaudinančiais prisiminimais apie keturis žuvusius brolius par-

kančių ir kovos liudininku. Vėl ir vėl patvirtinama, kad niekas nėra pamirštas ir negali būti pamirštas, jei jo gyvenimas atiduotas žmonėms, Tėvynei.

Sako, kad nė vienas nekaltai pralietas kraujo lašas nedingsta be pėdsakų. Vienuose kraštuose jis pakyla į saulę raudonos tulpės žiedu, skaisčiomis ugnelėmis žėri pamiškėse, pakelėse, ant kalvų, kitur išsiliesa aguonų purpuru. Jų raudonumu dega nesudega stepės. Gi Lietuvoje amžinas skausmas pakyla kryžiais, sustingsta pilku akmenu, parimsta mediniu, liudinčiu Rūpintojėliu. Ir turim Lietuvą - Šventų kryžių žemę, verkiančias Motinas, o prie jų neužgesančias žvakių liepsneles.

Pagal metus turėčiau būti gimęs per vėlai, kad daugiau nei prieš penkiasdešimtį metų buvę įvykiai gyvu paveikslu atsistotų prieš akis ir galėčiau liudyti istorinę tiesą, juo labiau, kad ir mano vaikystė prabėgo kitoje Nemuno pusėje. Tačiau menu, kaip 1945 m. mano tėviškėje, Kluoniškių kaime, tik už vienos sodybos vyko labai panaši tragedija, o jai atminti tik prieš kelis metus buvo pastatytas ir pašventintas kuklus kryžius. Ten buvo minimi vieną rytą kartu žuvę penki partizanai – penki broliai Balsiai. Čia šiandien lenkiam galvas taip pat penkiems kovotojams – broliams Bagdonavičiams. Tiesa, žuvusiems ne vieną rytą, ne vienu metu, bet nuo to paties sovietinio okupanto rankos.

Kokia maža mūsų žemė ir kiek daug joje to paties skausmo, to paties likimo, tos pačios aukos ir didvyriškumo, kuri sviedė pasauliui prieš pačią galingiausią Europoje armiją pakilęs Lietuvos kaimas, paprasta artojo, eigučio ar mokytojo šeima, jaunas gimnazistas, daugiau patyręs kariūnas ar karininkas. Susirinkę prie šio amžino atminimo ženklo gal ne vienas pagalvojame, kad už penkias gyvybes, už penkis jaunus gyvenimus tik kuklūs rudens gėlių žiedai, malda, žodžiai raginantys nepamiršti, skatinantys vertinti laisvę ir tą gražiąją viltį, už kurią nusvi-

Partizanų atminimo ženklą šventina Raudondvario parapijos klebonas kun. Vytenis Vaškelis. *L. Milčiaus nuotr.*

ro jaunos galvos ir sustojo plakusios Tėvynę mylėjusios širdys. Kažin ko jos labiausiai šiandien norėtų, ko reikautų iš mūsų, gyvųjų, kurie džiaugiamės ne tik šiuo rugsėjo dangumi, skaisčiomis rudens varsomis degančiais Nevėžio ir Nemuno slaitais, vietoje jų vaikštome Raudondvario žeme ir turim tą patį lietuvių vardą?

Tikriausiai ne apie paminklą ar kokį kitą atminimo ženklą būtų kalbama, net ne apie jurginų ar rudeninių astūrų žiedus. Juo labiau ne apie sklypus, medalius, valstybines pensijas ar važiavimo autobusu lengvatas. Tikslu, kad ne apie tai, o apie Lietuvą, apie žmones. Ar ji graži, ar joje gera gyventi, ar jų auka nenuėjo veltui? Mums, kurie vienaip ar kitaip prie amžiniųjų vertybių, prie tikrosios savo krašto istorijos pažinimo priartėjome vėliau, kuriems likimas lėmė būti šalia vėl užsiliepsnojusio Nepriklausomybės aukuro, nebūtų drąsu pakelti akis ir prisipažinti, kad ne viskas yra gerai, ne visur dar Lietuvoje gražu ir ne visiems savo Tėvynėje gera gyventi. Žinoma, galėtume teisintis, galėtume ieškoti mūsų susiskaldymo, nepasitikėjimo, įtarumo priežasčių. Kaip pačius kvailiausius pasiteisinimus galėtume iškelti

Rusijos krizę, Vakarų atsargumą, laisvos rinkos painumą, reformų sunkumą. Tik niekaip negalėtume pasakyti, o kur gi mes patys, kur mūsų patriotiškumas, sąžiningumas, meilė ir atidumas savo kraštui, savo žmonėms. Ką galėtume atsakyti į klausimą – o kur mūsų auka, kodėl tokie silpni, kai turime į tiek daug ką atsiremti? Tremtinių, partizanų, kad ir žuvusių, dvasios galia bei didybė turi būti ta jėga, tas matas, kuriuo galėtume matuoti savo darbus, mintis ir apsisprendimus. Jais remdamiesi, galėtume rasti atsakymą į klausimą – kuo tikėti ir kaip būti tvirtiems.

Tad lenkdami galvas prieš žuvusius, pagerbdami jų drąsą ir pripažindami amžiną šlovę, melddami Dievo malonės ir dangaus ramybės, atsi-remkime į jų gyvenimus, į jų neįkainojamą auką ir pažadėkime: ne tik juos prisiminti, bet ir gyventi už juos, kad tas gyvenimas būtų vertas brolių Bagdonavičių ir tūkstančių kitų, gal ne visada prisimintų, žygdarbių, sudėtų prieš penkiasdešimtį metų ant Tėvynės laisvės aukuro. Tik tada ramia sąžine galėsime pasakyti: "Ilsėkitės ramiai. Laisva Lietuva – geroje ramy- kose."

Leonas Milčius

Paminklinis kryžius partizanams broliams Bagdonavičiams atminti. *L. Milčiaus nuotr.*

Girdėta iš Vilniaus

• **LIETUVA IR EUROPOS SAJUNGA.** Europos komisija pripažino Lietuvos padarytą didelę pažangą ir rekomendavo pradėti derybas dėl narystės Europos Sąjungoje kitų metų pradžioje. Tokias pačias rekomendacijas gavo Malta, Latvija ir Slovakija. Dar su dviem kandidatėmis - Bulgarija ir Rumunija - taip pat siūloma pradėti derybas. Lietuva dabar įsijungs į tokių derybų procesą, kuriame jau pusantrų metų dalyvauja Lenkija, Čekija, Vengrija, Slovėnija, Estija ir Kipras. Europos komisija nurodė, kad nuo šiol derybos vyks vienodai su visomis 12 valstybių kandidačiais.

• **DIPLOMATAS IŠ KGB.** Lietuvos Prezidentui Valdui Adamkui spalio 14 d. prisistatė naujasis Rusijos ambasadorius Jurij Zubakov, turintis ilgametę darbo KGB patirtį. Dirbti Sovietų Sąjungos KGB jis pradėjo, baigęs saugumo mokyklą. Nuo 1966 metų jis užsiiminėjo kontržvalgyba, dirbo laivyne, centriniame KGB aparate. 1991 metais J. Zubakov paskirtas tuometinio Rusijos saugumo tarybos nario J. Primakovo patareju. 1996 metais, kai užsienio reikalų ministru tapo J. Primakov, jo pavaduotoju buvo paskirtas J. Zubakov. Jam dirbant, visose Rusijos ambasadose sustiprinta žvalgybinė veikla.

• **LIETUVOS DVIRATININKĖS – LAIMĖTOJOS.** Spalio 9 d. Italijoje Edita Pučinskaitė iškovojo pasaulio dviračių čempionato aukso medalį, bronzą atiteko pernai nugalėtoja tapusiai Dianai Žiliūtei.

• **APDOVANOJIMAS.** Čikagos lietuvių moterų klubas Almai Adamkieni paskyrė Lietuvos "Iškiliosios moters" žymenį. Apdovanojimas viešniai iš Lietuvos įteiktas Čikagoje spalio 10 dieną, per "Gintaro" labdaros pobūvį.

• **ATPIGO DEGTINĖ.** Paskelbus Akcizų įstatymo pakeitimus, sumažėjo alkoholinių gėrimų kainos. Šios dienos nekantriai laukė ir alkoholio gamintojai, ir pardavėjai, ir pirkėjai. Nuo spalio 14 d. "Stumbro" parduotuvėse "Trejos devynios" kainuos nebe 17,70 Lt, bet 11,50 Lt, "Kauno ypatingoji" nuo 17,40 Lt atpigs iki 11,10 Lt. "Medžiotojų" kainuos nebe 19,20, bet 11,10 Lt. "Kauno diena" spėja, kad Lietuvoje šis savaitgalis bus "itin karštas ir svaigus".

• **SUKČIAI ŽLUGDĖ ŽEMĖS ŪKIO BANKĄ.** Lietuvos žemės ūkio banko Kauno skyriaus paimtos milijoninės paskolos buvo panaudotos, neva superkant korporacijos "Broliai International Corporation USA" vardines akcijas. Vertybinių popierių specialistų teigimu, šios iš pirmo žvilgsnio gražiai atrodančios akcijos yra klastotė. Suklastotos akcijos buvo panaudotos, siekiant iš banko "išplauti" dideles pinigų sumas. Korporaciją "Broliai International Corporation USA" įsteigęs Valentinas Činga, 1994-1995 metais vardines korporacijos akcijas platino visoje šalyje. Vienos akcijos vertė - 10 tūkstančių JAV dolerių.

• **"KALBĖK RUSIŠKAI!"** Lietuvos piliečių susivienijimo ("aljanso") valdyba siūlo suteikti rusų kalbai Visagino mieste oficialų vietinės kalbos statusą. Atvirame laiške Visagino merui ir Tarybos nariams sakoma, jog vietinės kalbos oficialaus statuso suteikimas rusų kalbai paskatintų gyventojų susivienijimą, ieškant išeities iš sudėtingos situacijos, kai bus uždaryta Ignalinos atominė elektrinė ir tūkstančiai žmonių liks be pragyvenimo šaltinio. Tikimasi, jog įteisinus rusų kalbą, visaginiečiai aktyviau užsiims verslu bei ekonominiais - kultūriniais ryšiais su Rusija, NVS šalimis bei pasaulio rusų bendrijomis. Patys galės ieškoti lėšų Europos tarptautinėse organizacijose, ginančiose tautinių mažumų interesus.

• **BANDĖ PAKENKTI.** Spalio 12 d. Ūkio ministras Eugenijus Maldeikis nuo pareigų nušalino "Mažeikių naftos" vadovą Vidmantą Mackevičių. Tokį sprendimą ūkio ministras priėmė po pokalbio su premjeru Rolandu Paksu. Dar praėjusią savaitę kilo įtarimų, jog V. Mackevičius sąmoningai trukdo "Williams" investicijoms Lietuvoje, savo veiksmus derindamas su Rusijos naftos kompanija "LUKoil". "Respublikos" žiniomis, sprendimas nušalinti V. Mackevičių buvo priimtas sužinojus, kad "Mažeikių naftos" direktorius mėgino sutrukdyti planuojamam Būtingės naftos terminalo patikrinimui, kad per jį būtų galima transportuoti JUKOS naftą.

• **ŽLUGUSIO BANKO AKCIJAS PARDAVĖ VALS-TYBEI.** "Prieš "Litimpeks" bankrotą stambūs banko savininkai atsikratė akcijų". Apie tai tvirtina "Respublika". Tačiau neaišku, kas galėtų būti tokių akcijų pirkėjas? Pasirodo, kad šias akcijas nupirko kai kurios valstybės kontroliuojamos įmonės. Laikraštis praneša, jog Seimo ekonominių nusikaltimų tyrimo komisija tirs, kodėl daugelis valstybinių įmonių laikė savo lėšas bankrutavusiame "Litimpeks" banke.

• **STATYBININKAI – BEDARBIAI.** Po krizės Rusijoje į Lietuvą grįžo tūkstančiai statybininkų. Dabar jie - beveik visi be darbo ir priversti imtis pigių vienkartinį darbų arba keisti profesiją. (Pagal Eltos pranešimus)

Tarptautinių įvykių apžvalga

Algirdas Pužauskas

Spalio 1 d. Kinija iškilmingai paminėjo vadinamosios "liaudies respublikos" įsteigimo sukaktį. Prieš 50 metų - 1949 m. spalio 1 d. - tuometinis Kinijos komunistų partijos vadas Mao Tse-tung Kinijos sostinėje Beijing, išlipęs iš specialiai pastatytą tribūną ant Dangiškos Taikos Vartų, paskelbė, kad steigiamą Kinijos Liaudies respubliką. Tuo metu Kinijos centrinė valdžia buvo kiniečių tautininkų partijos steigėjo dr. Sun Jat sen šalininkų rankose. Nacionalistai, vadovaujami generolo Chiang Kai-shek pasitraukė į Taivano salą, kuri portugalų buvo pavadinta Formosa ("gražioji sala").

Tais pačiais metais tarptautinėje bendruomenėje tik 10 komunistinių valstybių pripažino Kinijos Liaudies respubliką (KLR). Į Jungtines Tautas KLR buvo priimta tik 1971 metais. O pernai Kinija jau palaikė diplomatinis ryšius su 161 šalimi.

Pirmieji 30 metų kiniečių tautai buvo nepaprastai sunkūs. Diktatorius Mao išbandė įvairias naujoves. Buvo sumanytas "didysis šuolis pirmyn", vėliau paskelbta "kultūrinė revoliucija". Žemės ūkio darbininkams buvo bandoma primesti metalo pramonės uždavinius. Įsteigta "raudonųjų sargybinių" tarnyba,

kuri prižiūrėjo, kad Mao sumanymai būtų vykdomi. Net ir užsienio specialistai nesutaria, kiek milijonų žmonių Kinijoje žuvo, mirė badu ar buvo "išvalyti" per Mao valdymo laikotarpį.

Kai Kinijoje valdžią jėga užgrobė komunistai, šalyje buvo 540 milijonų gyventojų. Pernai kiniečių jau buvo 1.2 milijardo. Sukakties proga Kinijos prezidentas Jiang Zemin ir premjeras Zhu Rongji savo kalbose gyrėsi "didelėmis pergalėmis" ir pasikeitimais kiniečių tautos gyvenime. Prezidentas, kaip jis dažnai mėgsta kartoti, pabrėžė, kad imperialistų kalbos apie žmogaus teisių pažeidimus yra "niekai", nes svarbiausia žmogaus teisė yra "gyventi, valgyti ir turėti pastogę", o kinų tauta visa tai turi. Kiti kalbėtojai nurodė, kad prieš 50 metų amžiaus vidurkis buvo 36 metai, o šiandien jau siekia 71 m. Kūdikų mirtingumas prieš 50 metų siekė 25 proc., o šiandien - tik 3%. Anksčiau berachčiai sudarė 60%, o dabar tokių yra tik 12%.

Komunistų vadai neužmiršo ir ekonominių laimėjimų, kurie prasidėjo vos prieš 20 metų, kai tuometinis partijos vadovas Deng Xiaoping paskelbė savo "keturias modernizacijas". Mao laikais buvo labai įprasta rankose nešiotis diktatoriaus minčių "raudonąją knygėlę". Deng, neminėdamas knygėlės spalvos, kalbėdamas apie ekonomikos reformas, pareiškė: "Nesvarbu, ar katinas baltas ar juodas, svarbu, kad jis gaudytų peles". Statistika ro-

do, kad prieš 50 metų Kinijoje skurdo 250 milijonų žmonių, o šiandien tokių liko 42 milijonai.

Stebėtojai pripažįsta, kad Kinija labai išplėtė savo prekybą, išleido investicijas iš užsienio. Dar prieš 20 metų, kai prasidėjo ekonominės reformos, ūkininkai labai sunkiai pragyvendavo savo sklypeluose, per metus uždirbdami apie 10 dolerių. Dabar jų uždarbio vidurkis, skaičiuojant pagal kinų valiutos kursą, yra 260 dol. Partijos statistika skelbia, kad kiekvienam 100 Kinijos gyventojų miestuose tenka po 91 skalbimo mašiną, po 76 telefonus ir net po 105 televizorius.

Kai kurie užsienio specialistai klausia, kodėl Kinijos valdžia, pasiekusi tokių laimėjimų, taip visko bijo. Popiežiui atvažiuoti į Hong Kong negalima, griežtai uždrausta viena pusiau religinė organizacija, kurios nariai užsiima tik gimnastika ir meditacija. Komunistų partijos viršūnėse vadai seka ir įtarinėja vienas kitą. Didžioji Kinija vis ginkluojasi ir ieško priekabių savo kaimynų tarpe.

Kai kurie skeptikai mano, kad esminiai pasikeitimai ateis į Kiniją su nauja gyventojų karta. Reikia tikėtis, kad Kinija nusimes savo pačių sugalvotus laisvės pančius, atgaivins spaudos laisvę, įsteigs nepriklausomą teisėsaugą, surengs demokratinius rinkimus ir taps pavyzdžiu kitoms, mažesnėms (pagal gyventojų skaičių) kaimyninėms šalims.

Keliais sakiniiais

• Rusijos kariuomenė sustiprino puolimus Čėčėnijoje, veržiasi į jos sostinę Grozną. Čia jau nėra elektros, nebetiekiamas vandens. Čėčėnijos prezidentas Aslan Maschadov pasakė, kad čėčėnai neužleis rusams nė metro savo žemės. "Rusai planavo ši puolimą jau treči metai, tačiau mes suvalgysim visus šunis ir kates, bet nepasiduosime", - pasakė jis.

Maskvoje įvyko kareivių motinų susirinkimas. Jame sudaryta komisija, kuriai pavesta važiuoti į Čėčėniją ir parsivežti ten kariaujančius jaunos kareivius. Motinos reikalauja, kad karinė vadovybė nesiųstų į Čėčėniją jaunų rekrutų, o tik profesionalus karius, nes jaunuoliai, jų

vaikai, be reikalo žūva šiame kare. Rusijos vyriausybė įspėjo, kad moterys nesikištų į valstybės reikalus ir neskatintų dezertyravimo iš kariuomenės, nes už tai bus baudžiama.

• JAV federaliniai prokurorai apkaltino neteisėtai banko indelių kilnojimais tris asmenis: buvusią New York Bank viceprezidentę Lucy Edwards, jos vyrą Peter Berlin bei jų bendradarbį Aleksiejų Volkovą. Didelių sumų kasdieninis kilnojimas buvo daromas kelių bendrovių vardu: Torfinex korporacijos, Benex International ir Becs International Co. Bandoma išaiškinti, kam tos bendrovės priklauso ir kam atstovauja.

• Jungtinių Tautų generalinis sekretorius paragino paskubėti kuo greičiau perimti Rytinio Timoro salą ir išvalyti ją nuo vietinių teroristų ir nepriklausomybės priešų. Sekretorius mano, kad reikės apie 8,000 kareivių. Per pirmuosius metus tos salos apsauga kainuos apie milijardą dolerių.

• Prezidentas Bill Clinton aplankė Kanadą, kur per vieną dieną suspėjo pasirašyti susitarimą dėl karinio bendradarbiavimo, dalyvavo naujų JAV ambasados rūmų atidarymo iškilnėse, pasikalbėjo su prancūziškai kalbančios provincijos premjeru ir net sužaidė golfą su Kanados

(Nukelta į 3 p.)

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. — Subscription per year-\$35.00, first class-\$58 • Single copy-70 cents. Air mail overseas-\$110.00.

Prenumerata metams — \$35.00, pusei metų — \$20.00, pirma klase — \$58• Oro paštu į užsienį metams — \$110.00. • Atskiro numerio kaina — 70 centų • Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. • Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriams prašant — Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašyti rašiniai nespausdinami.

Redaktoriaus skiltis

Tautos dvasioje

Ateinančios savaitės pabaigoje į mūsų išeivijos sostinę Čikagą suvažiuos lietuviai. Jaunimo centre, prie kurio stovi kuklus, bet kiekvieną neabejingą širdį paliečiantis paminklas žuvusiems už Lietuvos laisvę, vyks trylikasis Amerikos lietuvių kongresas. Ne taip jau toli nuo jo ir kitas, lietuviams itin reikšmingas, neseniai atnaujintas paminklas, skirtas mūsų sakalams broliams — Steponui Dariui ir Stasiui Girėnui. Tai gi yra apie ką prisiminti ir kuo pasididžiuoti.

Tačiau juk ne tik prisiminimais dalintis susirinks lietuviai. Argi nematome, kad pasaulio galingieji vėl ir vėl skirstosi "įtakos sritis", susiremia kaktomis, aiškindamiesi "globalinius interesus". Jiems nereikia ant šios žemės nei Lietuvos, nei lietuvių, kaip nereikia latvių, estų, čekų, albanų, kurdų, daugelio kitų, kiek mažesnių ar didesnių tautų. Visai nereikia jokio tautinio judėjimo. Gal užmes priegusį žvilgsnį į koki nors tautinės kultūros palikimo ženklą. Gal pagalvos, kokiam bedvasio turčiaus sveitinės kampui papuošti tiktų. Ir tai viskas. Jokios gilesnės minties, jokio susirūpinimo. Kartais ima ir pakyla triukšmelis dėl išgalvotų "mažumų" (iš tikrųjų atstovaujančių "didiesiems") teisių. Ką tik engę tautas, ką tik mindę jų tūkstantmetę kultūrą, naikinę jų inteligentią, kėsinęsi į jų dvasią, šiandien bando žviegti, vaidindami skerdžiamus. Nė nebandyk priminti apie išžudytus Karaliaučiaus krašto gyventojus, apie tai kad pusalkanė, kerziniiais batais apauta kariauna ten kėpsio neteisėtai, keldama daugelio Europos tautų nerimą. Net tarp lietuviškas pavardes turinčių atsiranda "filosofuojančių" apie tai, kad nereikia drumsti okupanto ramybės. Tegu sau darda per Lietuvą visokie kariniai "tranzitai", vėl pasiruošę naujoms žudynėms, šį kartą — Kaukaze. O kur jie pasuks, ten "apgynę" dar carų

imperijos laikais užgrobtų "teritorijų vientisumą"? Kas juos sulaikys, jei išvydę vėl pamažu prasikuriančius žmones už Nemuno, panorės juos "išvaduoti" nuo jų sunkaus triūso vaisių? Ko į Lietuvą, pakeitęs milinę į diplomato kostiumą, atsikerėplino ilgąmetę patirtį turintis diplomuotas kagėbistas, kurio naujusias nuopelnas — sustiprinta Rusijos ambasadų žvalgybinė veikla. Civilizuotoje tarpvalstybinėje praktikoje ambasados juk netapatinašos su šnipų lizdais! Bet tie Lietuvos pareigūnai, kurių pareiga žiūrėti, ką įsileidžia, nė nemurmelėjo. Kinkadrebiamis viskas tinka.

Tautos dvasią bandoma naikinti ne tik karinėmis priemonėmis. Lyg užkeiktos bankrutuoja ar vos gyvastį velka įmonės, kurios, berods, turėtų duoti didžiausią pelną: skolo-se skęsta energetikos milžinai, kuro tiekimo bendrovės, mėsos kombinatai, pieninės, aukštosios mokyklos, mokslo įstaigos. Kam rūpi elektronikos ir tiksliosios mechanikos įmonės, galinčios garsinti Lietuvos vardą su naujausia technologija, sukurta savo žiniomis ir rankomis? Vos vienam kitam pasišventėliui! O šiaip, kur bepasisuksi, rasi beplanuojančius, ką dar galima pavogti. Net ką tik aukščiausią postą turėjęs veikėjas — garsiojo "Maišiagalos memorandumo" krikštatėvis, įvėlęs Lietuvą į beprasmiškus ginčus su kaimynais, šokosi aiškinti, kaip jai tvarkyti energetikos ūkį. Pro" ūkiškų" šnekų raizgalinę kyšojo kraupiojo Rytų kaimyno interesai.

Tautos dvasią bandoma susmukdyti įžuliu kosmopolitizmu, per betautiškumo propagandą, per primitivų darymąsi, peršamą kaip "šiuolaikinį meną". Ačiū tiems, kurie, perpratę klastą, grįžta prie tikrųjų kultūros ištakų. Per taurią lietuvišką dainą, per meną ir mokslą vėl žadinama tautos sąžinė, ryžtas išsaugoti Lietuvą ir lietuviybę. Tai ir būtina skatinti.

Juozas Žygas

"Williams" dar tik kaukia tarptautinio verslo partitį. Rugpjūčio 31 d. BNS žinių agentūra teigė, kad didžiulė JAV energetikos ir ryšių firma "Williams", savo ištakomis siekianti 1908 m. ir dabar ketinanti investuoti į Lietuvos naftos ūkį, kol kas nėra daug dirbusi užsienyje". Atėjusi į Lietuvą, ji elgiasi, lyg būtų Afrikos džiunglėse atsidūrusi. Gal būt tai sąlygoja lietuvių elgesys, nes ji į Lietuvą beveik jokių pinigų neįnešusi, o jau visus šokdina.

Prieš keletą metų tarptautiniu mastu žinoma padangų firma "Continental" norėjo į Klaipėdą ateiti su 500 milijonų vokiškų markių ir statyti padangų fabriką, kuriame būtų įdarbinusi 1500 darbininkų. Tačiau vienerius metus duris pavarsčiusi ir žemės sklypo negavusi, tokį fabriką Vengrijoje pastatė. Niekas jais nesirūpino ir niekas nepasistengė jiems patarnauti ar įstatymus išaiškinti. O apie "Williams" visi šoka, pradedant Prezidentu, Seimo pirmininku, ministrais ir žemesniais pareigūnais. Apie "Williams" šoka, lyg toje dainelėje: "Jūs vaikučiai taip da-

rykit, kaip tėvelis daro." Nors būtų dolerių saują pamatę, o dabar "Williams" apie dolerius net išvis nekalba, o priešingai — dar net 650 milijonų dolerių valstybinės garantijos reikalauja.

Išvis nežinia, apie kokias investicijas yra kalbama! Visai priešingai, yra kalbama apie Lietuvos vyriausybės finansavimo būtinybę. Paskutiniu metu viešėjęs "Williams International" prezidentas John Bumgarner pasakė, kad jau susitarta dėl "Mažeikių naftos" apyvartinio kapitalo trūkumo dydžio ir dabar vyriausybei bei "Williams" lieka dirbti kartu, siekiant įgyvendinti "Mažeikių naftos" finansavimą". Vadinasi, Lietuva atiduoda įmonę ir dar priedo turės ją finansuoti! Lietuvos kaimietis, tokį susitarimą pavadintų: — "Vadinasi, štai tau, Jurgi, ir Devintinė!"

Bijau, kad Lietuvos derybininkai visą reikalą į balas nuves. Nes "Williams" reikalavimai yra labai dideli, o pažadų — beveik jokių! Iki šiol "Williams" su lietuviais elgiasi, kaip su kumėčiais. Ir tokiam elgesiui jie jau buvo paskatinti, nes Lietuva su jais taikstosi: Seimas pakeitė 26 įstatymus, kad būtų lengviau nenaudingas sutartis primesti. Buvęs ministras V. Babilius už tokį susitarimą turėtų kalėjime sėdėti — už valstybės

interesų išdavimą, nes dabartinė vyriausybė, vykdydama ankstesniosios priimtus išipareigojimus, rengiasi "Williams" kompensuoti 1.488 milijardo litų siekiantį "Mažeikių naftos" apyvartinio kapitalo trūkumą.

Atrodo, kad lietuviams reikėtų vėl prie žagrės grįžti. Tik nežinia, ką su tranais (biurokratais) reikėtų tuomet daryti, nes didieji pramonės objektai tik į pražūtį teveda! Atominės jėgainės pirmojo bloko uždarymas kainuos gal apie 10 milijardų litų. O per dešimtį veiklos metų vien tik apie energetikų skolas tegirdėjome! Prie to dar "Mažeikių nafta" prisidės!

Ne tik prisidės, bet jau prisidėjo. "Williams", pirkdamas 31% akcijų, sumokėtų 600 milijonų litų, bet jis gautų ne tik minėtas akcijas, bet 650 milijonų dolerių Lietuvos garantiją. Ir Lietuva padengtų gamyklos apyvartinį trūkumą. Seimo pirmininko teigimu: "kad sutarta dėl konkrečių išipareigojimų sumos" — ji turėtų būti apie 1 milijardą 600 milijonų litų. Manau, kad net 4-to skyriaus mokinys galėtų apskaičiuoti, kokia našta ant Lietuvos pečių užkraunama. Tai yra Lietuvos apiplėšimas, prieš kurį, visos buvusios bankų vagystės nublunka! Ir kalėjime niekas dėl to nesėdės, kadangi daroma valdžios!

Tarptautinių įvykių apžvalga

(Atkelta iš 2 p.)

tanijos premjerė Margaret Thatcher. Ji, sakydama kalbą konservatorių partijos suvažiavime, tiesiai pabrėžė, kad Čilės generolas yra teisiamas už tai, kad nugalėjo komunizmą visoje Pietų Amerikoje. Ji priminė partijos nariams, kad generolas buvo Britanijos sąjungininkas 1982 metais, kai britai kovojo su Argentina dėl Falkland salų, kurias argentiniečiai bandė užimti. Čilė turėjo Argentinos pasienyje gerai veikiančias radarų stotis ir leisdavo Britanijai naudotis jų žiniomis. Britų karo vadai žinodavo, kada atskrenda Argentinos karo lėktuvai, kada ir iš kur atplaukia jos karo laivai. Senas Britanijos draugas išgelbėjo daug britų karių gyvybių, o mes jam "atsidėkojame, baudami už tai, kad jis sunaikino Čilėje komunizmą", — sakė buvusi premjerė M. Thatcher.

• Prezidentas B. Clinton pasirašė naują įstatymą, kuriame numatoma pakelti al-

gas JAV kariškiams. Pentagonas jau kuris laikas skundėsi, kad tik jūros pėstininkų korpusas gauna pakankamai savanorių naujokų. Kitose karinių pajėgų dalyse stokojama naujų karių. Ypač trūksta lakūnų, nes daug jų iš karinės aviacijos pavilioja keleivinių lėktuvų bendrovės, siūlydamos nemažas algas ir įvairius priedus. Padidintas gynybos biudžetas siekia 289 milijardus dolerių. Kariškių atlyginimai pakeliami 4,8%.

• Austrijos parlamento rinkimuose netikėtai sėkmingai pasirodė dešiniųjų Laisvės partija, vadovaujama 51 metų teisininko Joerg Haider. Kai kurie politiniai priešininkai tvirtina, kad J. Haider esąs slaptas Hitlerio gerbėjas.

* * * * *

• JAV prezidentas B. Clinton nusiuntė Jungtiniam Amerikos baltijiečių komitetui (JBANC) laišką, kuriame patvirtino, jog NATO "atvirų durų" politika bus tęsiama (Eltoš pranešimas)

"NAUJOJI" KINIJA ŠVENČIA 50-ĄJĮ GIMTADIENĮ

Aleksas Vitkus

(Pabaiga. Pradžią - 39 nr.)

Priešingai, paskutiniu laiku ta problema dar labiau išryškėjo, kai liepos 9 dieną Taivano prezidentas *Lee Tenghui* pareiškė, kad santykiai tarp abiejų "Kinijų" turėtų būti tvarkomi kaip tarp dviejų atskirų valstybių. Tas, žinoma, sukėlė smarkią reakciją KLR vadovybėje, bandymus įvairiais būdais gąsdinti Taivaną, net imantis karinių veiksmų. KLR neseniai surengė karinius manevrus, rodydama savo tvirtą nusistatymą, reikalui esant, priversti Taivaną paklusti Kinijos valdžiai. Tačiau žvanginimas ginklais, atrodo, nenugąsdino *Lee*, kuris rugsėjo 9 d. pareiškė, kad KLR, turėdama tiek savo ekonominių problemų, nedrįs pulti Taivano. Vakarų žinovai dar pridėdą, kad ir kariniu požiūriu vertinant, KLR neįstengtų užimti pasiryžusio gintis Taivano. Anot jų, nors Kinija turi daugiau kaip 2,5 milijono karių, ji neturi priemonių, kuriomis besiveržiančią armiją būtų galima perkelti į Taivano salą. O ir perkėlus, nebūtų kuo tą armiją apginti, nes Kinijos karo aviacija tesusilygins su Taivanu gal tik apie 2005 metus. Kinija turi didelį pranašumą raketinėje technikoje, bet bijosi, kad raketų panaudojimas prieš Taivaną sukeltų labai didelę tarptautinę reakciją, pragaištingą Kinijos ekonominiams siekiams.

Kaip ir kitas Kinijos provincijas, Taivaną dar 13-ame šimtmečiu pradėjo apgyvendinti iš žemyno atvykę kiniečiai. Įvairiais istorijos laikotarpiais Taivaną valdė kiniečiai, olandai ir japonai. Kai Kinija 1945 metais laimėjo karą su Japonija, pagal Kairo ir Potsdamo susitarimus, Taivanas grįžo jai. Bet 1949 metais komunistų partija nuvertė Kuomintangą vyriausybę. *Chiang Kai-shek*, saugomas JAV pajėgų, persikėlė į Taivano salą, taip ilgam padalinamas visą Kinijos valstybę į dvi dalis.

KLR prezidentas *Jiang Zemin*, rugsėjyje atvykęs į konferenciją Naujojoje Zelandijoje, bandė JAV prezidentui *B. Clinton* taip aiškinti tarptautinę teisę: jei kokia me krašte laimi revoliucija ir senoji valdžia nuverčiama, tai naujoji valdžia perima visas buvusios valdžios teises. Net Jungtinių Tautų rezoliucija Nr. 2758 sako, kad KLR atstovas yra vienintelis teisėtas Kinijos atstovas toje organizacijoje.

Šis klausimas darosi dar labiau sudėtingas. Nors JAV politikai norėtų, kad 22 mili-

jonai Taivano gyventojų taciai susijungtų su KLR, pagal JAV įstatymus, Amerika yra įsipareigojusi ginti užpultą Taivaną. Iš kitos pusės, KLR užsienio reikalų ministerijos atstovas *Sun Yuxi* ragina JAV laikytis nuostatos "viena Kinija". O to net prezidentas *B. Clinton* neginčija. Tai ką daryti?

Jau kurį laiką KLR visokiais būdais stengiasi įsijungti į Pasaulinę Verslo organizaciją (WTO). Kai praėjusį balandį KLR premjeras *Zhu Gongji* lankėsi Amerikoje, jau beveik buvo priartėta prie susitarimo. Kiniečiai sutiko atidaryti savo rinką ir sumažinti tarifus JAV žemės ūkio, finansų ir susisiekimo technologijai. Deja, *B. Clinton*, manydamas, kad Kongresas taip lengvai nenusileis, reikalavo daugiau nuolaidų bankininkystėje ir tekstilėje. Susitarti nepavyko.

Nors kai kurie Kongreso žinovai tvirtina, kad tada būtų užteke balsų pritarti šiam susitarimui, Kinijos ambasadoms bombardavimas Belgrade ir po to sekusios antiamerikinės demonstracijos *Beijing* bei branduolinio šnipinėjimo skandalas sąlygojo šandieninį griežtesnį Kongreso nusistatymą prieš Kiniją. Žinoma, viskas dar neprarasta, ypač kai privačiai Kinijos prezidentas *Jiang* net pavadiną JAV prezidentą *B. Clinton* savo draugu.

Kalbėdamasis su vienu gerai angliškai kalbančiu ir politika besidominčiu kiniečiu, jo paklausiau ar, jo nuomone, amerikiečiai tyčia subombardavo Kinijos ambasadą Belgrade. Nustebau išgirdęs jo atsakymą:

– Žinoma, ne tik aš, bet ir mes visi taip galvojame.

– Na, jei taip būtų buvę iš tikrųjų, – klausinėčiau jį toliau, – kuriam galui Amerika taip darytų?

– Ak, paprasti žmonės negali suprasti, ką vyriausybės daro, – ir kinietis nutraukė pokalbį šia tema.

Pasibaigus Mao erai, į Kiniją pradėjo grįžti ne tik religija, bet ir sektos. Daug kiniečių lanko šventyklas, degina smilkalus, kalba maldas, gulėdami ant grindų. Pastaruoju metu valdžiai atsirado dar viena problema. Tai *Falun Gong* sekta, kuri, nors oficialiai neįregistruota, jau sakosi turinti per 100 milijonų pasekėjų. Kai valdiškame žurnale buvo paskelbtas straipsnis, kad sekta platina melagingas teorijas, galinčias sukelti protines ligas, kilo didžiulės demonstracijos. Valdžios įstaigos, bijodamos bet kokių demonstracijų, ypač

prisimindamos 1989 m. *Tiananmen* aikštės studentų demonstracijas ir po to sekusias žudynes, tą sektą uždraudė.

Nors aš pats to ir nepastebėjau, JAV valdžios įstaigos tvirtina, kad Kinijoje stiprėja religijos persekiojimas. Sakoma, kad dar labiau spaudžiams Tibetas, o budistų vienuoliams ir vienuolėms (taip, vienuolėms!) grėsia persekiojimai ir net kankinimai. Valdžia nepalieka ramybės nei musulmonų tikėjimo žmonių, nei krikščionių.

Nors ir uždrausta, *Falun Gong* sekta nepasiduoda. Dar rugsėjo viduryje vyko įvairios demonstracijos. Tai labai sunervino valdžios sluoksnius, besiruošiančius spalio 1-osios šventei – iškilmingam komunistinės "revoliucijos" 50-mečio minėjimui. Kai mums dar besant Bejinge vyko revoliucijos parado repeticija, mus turistus suvarė atgal į viešbutį, o ir ten neleido net pasilikti arti durų. Niekaip nesupratom priežasties to perdėto paslaptingumo. Net visi mums paskirti kambariai buvo išdėstyti taip, kad negalėtume stebėti, kas darosi gatvėje.

Tačiau ūkinis gyvenimas Kinijoje vyksta pilnu tempu. Daugybė naujų didžiulių pastatų, dar daugiau naujų statybų. Pavyzdžiui, tik ką atidarytas net 88-ių aukštų viešbučio pastatas Šanchajuje. Didelės ir plačios gatvės užkimštos automobiliais, sunkvežimiais ir autobusais. Dviračių dar yra, bet toli gražu ne tiek, kiek jų matėme prieš 16 metų. Krautuvės ne tik pilnos, bet jų ir daugybė: nuo paprasčiausių beveik garažo pobūdžio iki pačių imantriausių, kurios lengvai galėtų varžytis išore su geriausiomis Vakarų prekybos įmonėmis. Oficiali statistika rodo, kad didžiųjų miestų skaičius nuo 1979 metų išaugo nuo 193 iki 668! Jei 1949 metais Kinijoje net 95% gyventojų gyveno kaimuose, tai šiandien beveik penktadalis visų gyventojų jau yra miestiečiai. Net 81 mieste yra daugiau kaip pusė milijono gyventojų.

Ir kiniečius vargina mokesčiai. Mums bebūnant, valdžia, stengdamasi į ekonomiją įlieti daugiau kapitalo, diskutavo apie santaupų apmokestinimą. Tai padėtų ūkiui dar greičiau augti. Įvedami ir palikimo mokesčiai, bandant sumažinti skirtumą tarp neturtingųjų ir visai neseniai praturtėjusių. Didinamos ir bedarbių pašalpos. Bedarbių atsiranda, nes miestuose, kur technologija darosi vis sudėtingesnė, neapmokytų darbi-

(Nukelta į 5 p.)

PASAULIS IR LIETUVA

*** EUROPOS SAJUNGOS PLĖTRA.** Europos Komisija spalio 13 d. rekomendavo pradėti derybas dėl stojimo į ES su Bulgarija, Latvija, Lietuva, Malta, Rumunija ir Slovakija. Pasak ES pareigūnų, derybas tikimasi užbaigti iki 2002 metų pabaigos, o pirmosios naujos narės galėtų būti priimtos iki 2005 m. Europos Komisijos prezidentas *Romano Prodi* mano, kad tik nuo pačių kandidačių daromos pažangos priklausys, ar stojimo procesas prasidės nuo 2003 m. sausio 1 d. Naujoji plėtimo strategija skiriasi nuo ankstesniojo atsargaus Komisijos požiūrio. Pasak Prodi, Kosovo krizė paskatino imtis aktyvesnės politikos, siekiant užtikrinti taiką ir saugumą Europoje. Pirmą kartą Turkija buvo įvardinta kaip kandidatė į ES, tačiau buvo pabrėžta, kad dar per anksti kalbėti apie derybą su Ankara pradžia. Prodi nurodė keturias sąlygas, keliamas Bulgarijai ir Rumunijai. Derybos su Bulgarija negali prasidėti, kol šalies valdžia nenustatė priimtinos Kozlodujaus atominės elektrinės uždarymo datos. Be to, iš Bulgarijos vadovybės tikimasi žymios pažangos, įgyvendinant ekonomines reformas. Rumunijos vyriausybė turėtų imtis veiksmų reformuoti vaikų globos institucijas ir skirti joms tinkamą finansavimą. Rumunijai reikia pagerinti savo šalies makroekonominę padėtį. Naujasis požiūris nereiškia, kad visos šalys bus priimtos tuo pačiu metu ar kad derybos vyks vienodu tempu. (DPA)

*** AR VAKARAI FINANSUOJA ČEČENŲ ŽUDYMA?** Tarptautinio valiutos fondo vykdomasis direktorius *Michel Camdessus* spalio 13 d. perspėjo Maskvą, jog fondas išaldys finansinės paramos programą, jei Rusijos izdo išlaidos karinei kampanijai Čėčėnijoje finansuoti taps nebekontroliuojamos. Fondo vaidmuo - įvertinti šalies ekonominę politiką ir jos biudžetą. Jei bus konstatuota, jog Rusijos biudžetas dėl smarkiai išaugusių karinių išlaidų tampa nebekontroliuojamas, fondas sustabdys finansinę paramą. TVF vadovo žodžiais, niekas neturi teisės tvirtinti, kad karas Čėčėnijoje ir Dagestane finansuojamas iš TVF lėšų. Šias išlaidas Maskva finansuoja savomis lėšomis, tačiau jei tai sukels didelį spaudimą valstybės išdui, fondas sustabdys paramą, ir Maskvoje tai puikiai supranta - pabrėžė *M. Camdessus*. (INTERFAX)

*** NAUJI TRĖMIMAI?** Rusijos federalinės migracijos tarnybos vadovas *Vladimir Kalamanov* "Rusinformcentre" spalio 13 d. surengtoje spaudos konferencijoje pranešė, kad į laikinus paskirstymo (apgyvendinimo) punktus centriniuose Rusijos regionuose ketinama išvežti apie 15 tūkst. pabėgėlių iš Čėčėnijos. Galimas atvejis, jog išvežamų čėčėnų skaičius padidės iki 50 tūkst. - sakė *V. Kalamanov*. (ITAR-TASS)

*** LIETUVA IR GUDIJA.** Baltarusijos Užsienio reikalų ministerijos sekretorius spaudai *Nikolaj Borisevič* spaudos konferencijoje Minske spalio 14 d. pažymėjo, kad Lietuvos Užsienio reikalų viceministro *Vygauo Ušacko* apsilankymo Baltarusijoje metu trečiadienį sutarta, kad Lietuva ir Baltarusija ketina palengvinti prekybą tarp abiejų šalių. Šalys taip pat išreiškė ketinimus pasirašyti susitarimą dėl bendradarbiavimo geležinkelio transporte. Baltarusija suinteresuota parengti susitarimus dėl oro susisiekimo ir bendradarbiavimo energetikoje. Išreikštas šalių ketinimas plėtoti pasienio bendradarbiavimą euroregionuose "Nemunas" ir "Ežerų kraštas". *V. Ušacko* susitikimo su Baltarusijos UR ministru *Uralu Latypovu* metu pastarasis vėl patvirtino Baltarusijos ketinimą visiškai padengti išsiskolinimus už Lietuvos tiekiamą elektros energiją. *V. Ušacko* duomenimis, 1999m. spalio 1 d. ši suma siekė 66 mln. JAV dolerių. Baltarusija turi grąžinti skolą iki 2000 m. kovo mėnesio. *V. Ušackas* spaudos konferencijoje Minske pažymėjo, kad Lietuva, kaip ESBO narė ir Baltarusijos kaimynė, remia ESBO misijos pastangas sureguliuoti konfliktą tarp Baltarusijos valdžios ir opozicijos. Ekspremjero *Michailo Čigirio* išlaisvinimas ir leidimas opozicijai naudotis valstybine žiniasklaida padidintų pasitikėjimą tarp abiejų pusių. (INTERFAX-ZAPAD, BelaPAN)

*** NAUJASIS NATO SEKRETORIUS.** Spalio 14 d. prisaikdintas naujasis NATO generalinis sekretorius *George Robertson*, kuris šiose pareigose pakeis *Javier Solana*. *G. Robertson* yra trečiasis Didžiosios Britanijos atstovas, tapęs NATO generaliniu sekretoriumi. Jis pareiškė, kad didesnis Europos vaidmuo aljanse nereiškia mažesnio Šiaurės Amerikos vaidmens. *G. Robertson* teigimu, "transatlantiniai ryšiai tebėra NATO veiksmingumo pagrindas". Pasak jo, be stiprių transatlantinių ryšių Europoje negali būti pastovumo, taip pat negali būti apgintos demokratinės vertybės. *G. Robertson* teigė, kad vienas iš pagrindinių NATO uždavinių yra užtikrinti stabilumą Balkanuose, pasisakė už NATO bendradarbiavimą su Rusija. Kalbėdamas apie NATO plėtrą, jis sakė, kad turi pagalvoti, kaip padaryti, kad kitas NATO plėtros etapas vyktų taip pat sklandžiai kaip ankstesnis. (DPA, REUTERS)

"NAUJOJI" KINIJA ŠVENČIA 50-ĄJĄ GIMTADIENĮ

ninkų paklausa mažėja. Tuo tarpu kai kaimų gyventojai, ieškodami geresnio pragyvenimo, traukia į miestus.

Rugsėjo 1 d. prasidėjo mokslo metai, ir visoje Kinijoje milijonai moksleivių grįžo į mokyklas. Įdomu pastebėti, kad Kinijoje, priešingai negu Amerikoje, valstybiniai universitetai yra laikomi pačiais geriausiais. Kas į juos neišlaiko stojamųjų egzaminų, pasuka į privačiuosius.

Skelbiama, kad kiniečių tradiciniai vaistai turi mažesnę šalutinį poveikį negu vaka-

rietiški. Kadangi visame pasaulyje linkstama į grįžimą prie gamtos, Kinija tikisi užpildyti dabar susidarančią naują medicinos rinką.

Dramatiškai keičiasi ir socialiniai papročiai. Jei anksčiau buvo įprasta, kad tėvai suvestų ir supažindintų jaunuosius, tai šiandien tai jau tik retai teatsitinka. Vestuvinės dovanos dažniausiai būdavo dviračiai, siuvamosios mašinos ar rankiniai

(Atkelta iš 4 p.)

laikrodėliai. Šiandien jaunai porai to nepakanka. Jie laukia ir gauna plovimo mašinas, džiovintuvus, šaldytuvus ir pan. Sakoma, kad beveik kiekvienas mieste dirbantis kinietis tikisi netrukus susitaupyti naujam automobiliui. Nyksta ir senasis paprotys, kad "jei jaunoji gauna gerą vyrą, ji turėtų su juo ir pasilikti; jei gauna blogą vyrą, ji

irgi turėtų su juo pasilikti".

Viską apžvelgus, galima pasakyti, kad šių dienų Kinija savo ekonomika ir socialiniu gyvenimu vis po truputį, jos laimei ar nelaimei, artėja prie Vakarų standartų. Manau, kad sekančio šimtmečio pradžioje daugeliu požymių Kinija nelabai tesiskirs nuo kitų pažengusių pasaulio valstybių. O jei taip atsitiktų, gal nebereikėtų bijoti to jau nuo mūsų vaikystės kartojamo

baubo – geltonojo pavojaus.

Šiandien galingiausia pasaulio valstybė yra Amerika, o daugiausia gyventojų turi Kinija. Nors imamasi priemonių gimstamumui sumažinti, dabartinis 1,3 milijardo gyventojų skaičius nerodo jokių mažėjimo ženklų. Pasakojama, kad Amerikoje gyvenanti moteris, laukdama ketvirtą kūdikį, susirūpinusi paklausė gydytojo: "Daktare, girdėjau, kad kas ketvirtas vaikas pasaulyje yra kinietis. Ką man daryti?"

Skelbiame patikslintą pranešimą

XIII AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESAS

1999 m. spalio 23-24 d.d.
Lietuvių jaunimo centre Čikagoje

DARBOTVARKĖ

Spalio 22 d., penktadienį, 7 val. vakaro – atstovų priėmimo pobūvis ALT būstinėje Jaunimo centre. Rengia Čikagos lietuvių taryba.

Spalio 23 d., šeštadienį, 9:00-10:00 val. ryto – kongreso ir ALT 59-ojo suvažiavimo atstovų registracija 10:00 val. ryto:

- kongreso atidarymas (Matilda Marcinkienė);
- Amerikos ir Lietuvos himnai (gieda solistai Margarita ir Vaclovas Momkai);
- Invokacija ir mirusiųjų ALT narių pagerbimas (J.E. vysk. P. Baltakis);
- darbo prezidiumo ir komisijų sudarymas;
- sveikinimai žodžiu ir raštu;
- ALT pirmininko pranešimas: Penkmečio veiklos apžvalga (Prof. dr. Jonas Račkauskas).

Pranešimai:

- a) sutartinai dirbkime Lietuvai (LR Garbės konsulas Vaclovas Kleiza);
- b) Lietuvos ambasados Vašingtone pranešimas (LR konsulas Giedrius Apuokas);
- c) Amerikos pabaltiečių komiteto (IBANC) veikla (ALT atstovas Vašingtone Algirdas Rimas).

1:00 – 2:00 val. p.p. – pietų pertrauka

2:00 – 5:00 val. p.p. – popietinė sesija

Simpoziumas: SUTARTINAI DIRBKIME LIETUVAI (Vedėjas – Dr. Jonas Valaitis)

Kalbėtojai: Dalia Kuodytė (Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro generalinė direktorė), Grožvydas Lazauskas, Pilypas Narutis, Povilas Žumbakis

Kongreso dalyvių pasisakymai.

6:00 val. vakaro – pasisvečiavimas;

7:00 val. vakaro – kongreso iškilminga vakariinė Jaunimo centre. Meninė programa, muzika (Algimanto Barnišio kapela).

Spalio 24 d., sekmadienį:

10:00 val. ryto – šv. Mišios tėvų jėzuitų koplyčioje (Aukoja J.E. vysk. P. Baltakis, gieda solistai Margarita ir Vaclovas Momkai)

Gėlių padėjimas prie žuvusiems už Lietuvos laisvę paminklo (kartu su Lietuvos šaulių sąjunga išeivijoje)

Pusryčiai Čiurlionio galerijoje.

12:00 val. – 59-asis ALT suvažiavimas (kongreso tąsa)

- suvažiavimo atidarymas;
- mandatų komisijos pranešimas;
- pereito suvažiavimo protokolo priėmimas;
- ALT valdybos pranešimai;
- ALT izdo globėjų pranešimas;
- ALT skyrių pranešimai (žodžiu ir raštu);
- pasisakymai dėl pranešimų ir jų priėmimas;
- ALT tarybos ir valdybos sudarymas;
- klausimai ir sumanymai;
- kongreso ir ALT suvažiavimo rezoliucijų priėmimas;
- suvažiavimo uždarymas.

Po suvažiavimo – šilti pietūs Jaunimo centro kavinėje.

Dr. PETRO ANUSO IŠLEISTUVĖS

Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Niujorke (New York) dr. Petras Anusas, išbuvęs tame poste penkerius metus, atšauktas ir nuo spalio 18 d. dirba Vilniuje, Užsienio reikalų ministerijos patarėjų grupėje kaip patarėjas garbės konsulų veiklos klausimais. Nuo tos pačios dienos konsulo pareigas perima iš Vilniaus atsiunčiamas matematikas Rimantas Morkvėnas.

Dr. Anusas savo nuoširdžiu bendradarbiavimu su išeivijos lietuviais ir efektingu Lietuvos vardo iškėlimu sveitintaučių tarpe buvo labai greitai visų įvertintas ir net pamiltas. Su žmona Lilija jis visad surasdavo laiko dalyvauti lietuvių renginiuose, ten būti amžinai draugiškas, mielas pokalbiuose ir patarimuose.

Lietuvių Bendruomenės aktyvistai, gyvenantieji plačioje Niujorko apylinkėje, įvertindami šio konsulo veiklą, sudarė specialų komitetą jam padėkoti, jį pagerbti ir nuoširdžiai su juo atsisveikinti. Atsisveikinimas įvyko

Kestutis K. Miklas

sekmadienį, rugsėjo 26 d. popiet, Lietuvių Kultūros Židinio salėje Brooklyn, NY. Į jį suėjo per 180 lietuvių – ne tik apie Niujorką išsisklaidžiusių, bet ir iš kitų valstijų.

Atsisveikinimo popietės oficialią dalį pradėjo šiam renginiui sudaryto komiteto pirmininkė Laima Šileikytė – Hood, vadovaujanti JAV LB Manhattan apylinkėi. Po jos įvadinio žodžio ir po kun. Pranciškaus Giedgaudo OFM invokacijos tolimesnį vadovavimą programai perėmė "Laisvės Žiburio" radijo vlandėlės direktorius Romas Kezys. Jo pakviestas Kolumbijos universiteto profesorius dr. Rimas Vaičaitis pristatė susirinkusiems dr. P. Anusą, pateikdamas žiupsnelį iš jo biografijos ir jo veiklos apžvalgą tiek Lietuvoje, tiek čia Amerikoje.

Šiek tiek apie dr. P. Anusą

Petras Anusas, gimęs 1946 m. žemaitiškame kaime prie Klaipėdos, save laiko žė-

maičiu. Jis baigė Klaipėdos Donelaičio vidurinę mokyklą, kuri šiandien vadinama Vytauto Didžiojo gimnazija, 1964 m. įstojo į Vilniaus universitetą ir studijavo anglų kalbą, anglų bei amerikiečių literatūrą nuo romėnų iki modernaus amžiaus. 1969 m. baigus universitetą, jam teko tarnauti sovietų kariuomenėje. Jis du metus dirbo kaip rusų-anglų kalbų vertėjas ir įgijo leitenanto laipsnį. Sugrįžęs į Lietuvą 1971 m., jis pradėjo dirbti asistentu Vilniaus universiteto anglų filologijos katedroje. Tais pačiais metais jis vedė Liliją, kuri studijavo šiame universitete anglų ir kitas kalbas. Apgynusi kandidatinę (mokslo daktaro-red. past.) disertaciją, ji daugelį metų dėstė Vilniaus Inžineriniame statybos institute (dabar vadinamame Gedimino technikos universitetu). Jai buvo suteiktas mokslinis docentės vardas.

Petras nuo 1975 iki 1978 m. studijavo Minsko Pedagoginiame institute. 1981 m. jis

(Nukelta į 6 p.)

ŠILUVOS ATLAIDAI – VAŠINGTONE

Rugsėjo 8 d. Šiluvos Mergelės Marijos šventėje maldininkai iš trijų Filadelfijos parapijų: Šv. Andriejaus, Šv. Kazimiero ir Šv. Jurgio – prie Nekalto Prasidėjimo bazilikos Vašingtone. Viduryje kun. Petras Burkauskas, vadovavęs išvykai. Šiluvos Marijos koplyčioje jis aukojo šv. Mišias, o kun. A. Lapė, studijuojantis Katalikų universitete Vašingtone, pasakė pamokslą. Filadelfijos maldininkai aplankė ir Lietuvos ambasadą. Jono Puodžiūno nuotr.

Dr. PETRO ANUSO IŠLEISTUVĖS

(Atkelta iš 5 p.)

apgynė disertaciją "Akustinio garso atpažinimas: ritmai, informacija audicija" ir gavo mokslų daktaro laipsnį. Nuo 1986 m. buvo Vilniaus universiteto filologijos katedros docentas. Ten dėstė anglų kalbos gramatiką, fonetiką ir tarmes. Taip pat specializavosi ir užsienyje: 1981 m. Oksforde, 1989 m. – Centrinėje *Michigan* ir 1993 m. – Londono universitete. Yra parašęs virš 30 mokslinių darbų.

Šalia mokslo mėgo ir sportuoti. Vidurinėje mokykloje pasižymėjo kaip vidutinių nuotolių bėgikas, buvo net Klaipėdos apskrities čempionas. Studijuodamas universitete, žaidė krepšinį ir net dainavo kvartete, su koncertais apvažiavo daug Lietuvos vietovių.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, ketverius metus būdamas Vilniaus universiteto Anglų filologijos katedros vedėju, Petras Anusas taip pat aktyviai dalyvavo ne tik akademinėje, bet ir politiniame gyvenime. Buvo net ir Lietuvos – JAV asociacijos viceprezidentas. 1994 m. jis buvo pakviestas tapti Lietuvos užsienio reikalų ministerijos patarėju ir tais pačiais metais buvo paskirtas generaliniu konsulu Niujorke. Čia dr. Anusas pasirodė kaip puikus diplomatas, įsijungdamas į tarptautinę veiklą. Jis tučtuoju tapo Niujorke esančių 109 generalinių konsulų bendrijos aktyviu nariu, tuo išplėsdamas ryšius su daugeliu konsulatų. Dr. P. Anusas glaudžiai bendradarbiavo su Europos komisijos delegacija Niujorke, su Niujorko valdžios pareigūnais, aukštojo mokslo ir kultūros įstaigomis. Jo vadovaujamas konsulas visas konsulinės funkcijas vykdė be priekaištų. Per jį užsieniečiams buvo teikiamos žinios apie Lietuvą turizmo, prekybos ir investicijų klausimais.

Daug laiko jis skyrė – ypač vakarais ir savaitgaliais

– visokiems lietuviškiems reikalams, glaudžiai bendradarbiaudamas su Lietuvių Bendruomene, daugiausia – su jos *Manhattan* apylinke, organizuojant renginius Niujorke. Artimai bendradarbiavo ir su Tautos fondu, Niujorko lietuvių atletų klubu, Vyčiais, Amerikos lietuvių kultūros archyvu (ALKA) Putname ir su ten esančiu Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų vienuolynu, su tėvais pranciškonais *Brooklyn, NY* bei *Kennebunkport* ir t.t. Taigi šis bendradarbiavimas neapsiribojo tik vietovėmis, esančiomis aplink Niujorką – jis apėmė beveik visą JAV kraštą. Paminėtini renginiai, surengti jo iniciatyva ar kartu su kitais:

1995 m. – Niujorko menininkų: skulptorės keramikės A. Kašubienės, skulptoriaus V. Kašubos ir dailininko K. Zapkaus kūrinų paroda; Vilniaus styginio kvarteto gastrolės po JAV su koncertu Niujorke;

1996 m. – pianistės Mūzos Rubackytės koncertas Vengrijos konsulate; sudarymas galimybių jaunai pianistei Guodai Gedvilaitei dalyvauti tarptautiniame muzikos festivalyje Niujorke;

1997 m. – senųjų lietuviškų knygų paroda *Pennsylvania* valstybiniame universitete; M. Mažvydo katekizmo 450 metų sukakties minėjimas Niujorko miesto bibliotekoje; smuikininko Raimundo Katiliaus ir pianistės Goldos Vainbergaitės – Tatz koncertas Niujorke; Mūzos Rubackytės koncertas su *Cape Cod* konservatorija. Bendradarbiaujant su Lenkijos generaliniu konsulu Lenkijos Valstybės garbės medalis įteiktas prof. Tomui Venclovai. Tais pačiais metais surengtas Lietuvos 80-ųjų atkurtos nepriklausomybės metinių minėjimas ir koncertas šv. Patriko katedroje Niujorke, dalyvaujant pianistams – Gabrieliui Aleknai ir Goldai Vainbergaitėi – Tatz, smuikininkei Editai Orlinytei bei

Dr. Petras Anusas su ambasadoriumi Anicetu Simučiu atsisveikinimo popietėje rugsėjo 26 d. K. Miklo nuotr.

vargonininkui Virgilijui Barkauskui; poeto Adomo Mickevičiaus 200-ųjų gimimo metinių sukakties minėjimas Lenkijos generaliniame konsulate; iškilmės *Daytona Beach*, Floridoje, pagerbiant taikai atsidavusią Lietuvą, Tailandą ir Jungtines Tautas – su vėliavų pakėlimu ir talkininkaujant koncerto rengimui. Ten amerikiečių simfoninis orkestras su Lietuvos pianistu P. Geniušu atliko M. Čiurlionio simfoniją "Miške". 1999 m. – minėjimas *Floyd Bennett* oro uoste, iš kurio prieš 66 metus transatlantiniam skrydžiui pakilo S. Darius ir S. Girėnas.

Dr. P. Anusas yra prisidėjęs ir prie šių renginių: klarnetisto Algirdo Budrio koncerto *Raritan Valley Community* kolegijoje, Rimanto Gruodžio dalyvavimo dokumentinių filmų festivalyje, mecosopranės Juditos Leitaitės pasirodymo *Newport* muzikos festivalyje, foto menininko Sauliaus Paukščio dalyvavimo foto parodoje Niujorke, dokumentinio filmo apie ambasadorių Anicetą Simutį sukūrimą. Jis taip pat skaitė paskaitą Los Angeles Vyčių 50 metų gyvavimo jubiliejuje.

Atsisveikinimo žodžiai

Pirmasis kalbėjo buvęs ilgametis generalinis konsulas Anicetas Simutis, kuris, Lietuvai atgavus nepriklausomybę, buvo tapęs Lietuvos ambasadoriumi Jungtinėse Tautose. Jis padėkojo dr. Anusui už puikiai atliktą darbą Niujorke ir palinkėjo sėkmės naujose pareigose. Po jo kalbėjo dabartinis ambasadorius JT dr. Oskaras Jusys, LB Niujorko apygardos valdybos pirm. Kęstutis Biuleris, Kultūros Židinio tarybos pirm. dr. Jonas Bilėnas, Tautos fondo tarybos pirm. Jonas Vilgalys, "Darbininko" redaktorius Julius Keleras, lietuvių skaučių vardu – Giedrė Stankūnienė, Lietuvių žurna-

nistui Gabrieliui Aleknai. E. Orlinytė meistriškai pagrojo *Henry Wieniawski* "Romaną" iš koncerto smuikui ir *Fritz Kreisler* "Meilės džiaugsmą". Toliau sekė solistė (sopranas) Angelė Kiaušaitė, kuri, muzikui Virgilijui Barkauskui palydint fortepionu, savo stipriu, sodriu balsu padainavo net keturias dainas: valsą iš *Franz Lehar* "Linksmosios našlės", Kazimiero Banaičio harmonizuotą liaudies dainą "Oi, nėra niekur", *Francesco Sartori* "Lai kas pasakyt sudiev" ir Algimanto Raudonikio (žodžiai Vytauto Bložės) "Jūrą". Pabaigai pianistė Golda Vainbergaitė – Tatz, dabar jau gyvenanti Niujorke, virtuoziškai atliko lenkų kompozatoriaus *Fryderyk Chopin* "Nokturną".

Abu gimę tą pačią dieną

Po koncerto programos vadovas R. Kezys, padėkojęs atlikėjams, paskelbė, kad atsisveikinimo popietė užbaigiama vaišėmis. Staiga ant stalų atsirado šampano buteliai. Pranešta, kad ši rugsėjo 26-ji ponams Anusams nėra eilinė, nes jiedu abu yra gimę tą pačią dieną. Žinoma, tai buvo didžiulė staigmena visiems svečiams. Visi sustoję kėlė ovacijas, ilgai plojo ir su iškeltomis šampano taurėmis linkėjo jiedviem daug laimės ir sėkmės, o dvigubo gimtadienio proga sudainavo "Ilgiausių metų".

Gražiai papuošti stalai salės pakraštyje buvo apkrauti įvairiausiu maistu, kurį pagamino Ieva ir Jonas Kunciai, talkininkaujant Astai Bilerienei, Aldonai Marijošienei, Vidai Penikienei ir Giedrei Stankūnienei.

Reikia dar paminėti, kad salę šiai popietei labai skoningai papuošė Žydrūnė ir Gintas Butkevičiai. 20 stalų jie papuošė gyvomis gėlėmis.

Vaišėms įpusėjus, abu Anusai aplankė visus stalus, pasikalbėjo su prie jų sėdinčiais, padėkojo už atvykimą į šią popietę ir linkėjimus, taip pat ir nusifotografavo.

Šis renginys, užtrukęs beveik keturias valandas, buvo užbaigtas dr. Petro Anuso padėkos žodžiu.

Įteikiama Niujorko lietuvių dovana – dail. Vytauto Igno grafikos kūrinys "Lithuania". Iš kairės: Laima Šileikytė-Hood, Lilija Anusienė, Aldona Marijošienė ir dr. P. Anusas. K. Miklo nuotr.

Koncertas

Oficialioji šio atsisveikinimo popietė buvo tęsiama koncertu, kurį pradėjo čia besitobulinantys jaunuoliai iš Lietuvos: smuikininkė Edita Orlinytė, akomponuojant pia-

The World is Changing!

Can you afford not to have Internet Access? Xcelnet offers you One full Year of Unlimited Internet Access for \$125 with this ad. Web Hosting Starts at 19.95 / month.

Call now 216-382-9033

You will be online today. Guaranteed. Tired of busy signals? Excellent Service. Free E-Mail & Web Space.

SUPPORT IN LITHUANIAN AVAILABLE

Don't have a computer? We have new and refurbished systems starting from \$399.

Monitors and Printers available.

Jaunimo puslapis

ATSAKYMAS: LIETUVIŠKOJI SKAITYBA

Pažintinė A.M.Balašaitienės romano "Skeveldros" reikšmė

Neseniai aš ir mintį užkliudė prof. Romualdo Grigo straipsnis (pirmame "Dirvos" puslapy – 1999m. birželio 1 d.): "Kaip padėti jaunimui tapti neatskiriama tautos dalimi. Ir atsirado man spontaniškas atsakymas: skaityba, lietuviška skaityba.

Gali jaunam protui būti per sunkūs istorijos veikalai, pedagoginiai ar patriotiniai straipsniai; per sunkūs turinį suvokti ir net nuobodūs skaityti. Grožinė literatūra – kitas dalykas. Jei autoriaus sumanyta pagauli "istorija" bei jos intriga, jei įpinami į aprašomus tautos įvykius nenuobodūs, spalvingi – ryškūs charakteriai, gali ir jaunas skaitytojas tokius veikalus vienu ypu pervaryti, o prote ir atminty jam liks ten išdėstytos linksmos ir liūdnos bei tragiškos tautos bei valstybės apraiškos.

Maždaug tuo pat metu, kai užtikau šį prof. Grigo straipsnį, antrą kartą buvau perskaičiusi "Skeveldros", rašytojos A.Balašaitienės romaną, išleista 1987 m. Pagalvojau: štai ir pavyzdys! Ypač kai romano autorė knygos pradžioje taip savo kūrinių dedikuoja: "Šią knygą skiriu tai kartai, kuri augo, brendo ar gimė toli nuo savo tėvų žemės, kad Sangailių ir jų gyventojų likime ji galėtų įsisąmoninti tautos tragediją, ją suvokti ne vien protu, bet ir jausmais."

Taigi, svarbu ne vien protu suvokti, o ir jausminiai pergyventi tas tėvų ar protėvių kančias, kurių patiems neteko patirti. O tas jaunimas gali būti išeivijoje išaugusių karta ar Sibire gimusių ir ilgai iš tenai negrįžusių lietuvių. Vien iš tėvų ir senelių pasakojimo sunku viską perprasti. Knygoje – koncentruoti įvykiai bei pasikeitimai ūkių, dvarų, pačios gamtos ir žemės, miestų... Lyg audrų blaškomi ir laužomi medžiai, taip ir žmonės, jų likimai... Lyg žiaurių potvynių bangomis išplaunami, išnešami žmonės, ištisos šeimos – ne tik iš savo kiemo, namų, iš tėviškės, bet ir iš savojo krašto, kurį prievarta, karu ir okupacija užplūsta kitokie žmonės, kita gyvenimo tvarka (ar betvarkė...).

"Skeveldrose" galima visko rasti ir nesunkiai suvokti okupacijas iš Rytų ir Vakarų, žydų tragediją, kaimyninių valstybių (lenkų karininkų) paniekinimą. Romane gausu ir žmonių ištikimybės, užuojautos ir klastos, neapykantos bei žiaurumo.

Rašytoja ir poetė Aurelija M. Balašaitienė – romanų "Skeveldros", "Praradimų ženkle", "Žarijos ir pelenai" bei kitų jaunimo mėgiamų knygų autorė.

Čia įpinta ir žmonių tarpusavio meilės, prisirišimo prie tėviškės bei prosenelių tradicijų, atsakomybės savai profesijai, artimo pagalbai... Čia ir žmogiška šiluma, taurus žmoniškumas, svajonės... Bet visa tai sutrukdoma, ardoma, niekinama – per neapykantą, išdavystes, godu-

mą, kerštą ir, labiausiai, per agresiją, išiveržiant kitai valstybei ir kitokiai ideologijai, sukeliančiai sumaištį... – Visa tai galima rasti romane; autorės realybė perteikta sugestvyviai ir teisingai – per jos sukurtus ryškius charakterius: Sangailių dvaro valdytoją Anicetą, jo sūnų Steponą, daktarę Eleną, ištikimą tarnaitę Pranutę, šviesią moterišką Margaritą ir kitus.

Sangailių (ir kitų dvarų bei ūkių) sugriautas gyvenimas ir šiuo metu dar nėra Lietuvoje net pradėtas atstatyti, o daugelio likimai tebėra išblaškyti po visą pasaulį.

Čia nesiekiu romaną "Skeveldros" literatūriškai aptarti, tik primenu jo pažintinę reikšmę. Kaip ir kitų daugelio autorių, tikroviškai ir įtaigiai parašytų grožinių knygų, taip ir Aurelijos Balašaitienės romanas yra nemažos pažintinės reikšmės šaltinis – ypač jaunimui. O pravartu ir vyresniesiems aną skaudžią Lietuvos realybę prisiminti.

Alė Rūta

SUSIMĄSTYMAS

Stacy Lee

O man vis šalimais Dzūkijos kloniai su kačpėdėlių šiugždančiais žiedais ir viržiais kvepiantys gimti šilajai, vaikystės pasakom apipinti takai.

Nors laikas nemarus seniai sustojo ties paskutinio rudenio slenksčiu, tačiau širdies gelmė dar vis atsikartoja pušų ošimas atgarsiu švelniu.

Jaučiu, kaip vasaros drugiais plasnoja, ir šalnos migdo tėviškės laukus, kaip paukščiai ruošiasi ilgon kelionėn, kad vėl atgal sugrįžtų į namus.

Ir driekias ilgesys Čiurlionio drobėj per ūkanotas pievas ir miškus, man niekas neatstos Dzūkijos grožio, neužgesins jausmų net laikas nemarus.

... ..

Pasigendu rudens klevų mirgėjimo, bekrasčio ilgesio pilkėjančių dienų, lietaus ir vėjo, gedulingo svečio, viršum ramybe dvelkiančių miškų.

Man tiktų debesų sparnais rasotais prie žemės liūdno veido prisiliest, apnuogintas raukšles bedvasio sopulio dangaus žvaigžde nukritusia uždengt.

O čia aš vieniša, kaip gervių klyksmas vis tolstantis nuo tėviškės laukų, vartau dienas rudens gelmė paklydusias, kurios negrįš atgal, nepavadinis vardu.

Ir veltui sielą guos siūbuoklės palmės atogrąfų kaitroj prie marių neramių, juk mano sapnuose – rugsėjo naktys, bekrasčiai ilgesys šalnotų rudeny.
St. Petersburg, FL

Neseniai atvykusiems i Ameriką IMIGRANTAI IR PABĖGĖLIAI

Raimonda Mikatavagė

**40
SVARBŪS
TELEFONAI**

Pinigai

IRS mokesčių formos ir leidiniai Tel. 1-800-TAX-FORM (829-3676). IRS konsultacijos tarnyba Tel. 1-800-829-1040

Teisinės paslaugos

Amerikos imigracijos advokatų asociacija (*American Immigration Lawyers Association – AILA*); žinios apie vietinius skyrius ir advokatų, besispecializuojančių imigracijos teisėje, sąrašai. Tel. 1-202-371-9377

Sveikata ir saugumas

Amerikos medicinos specialistų taryba (*American Board of Medical Specialists*). Patvirtina, jog gydytojas atestuotas taryboje. Tel. 1-800-776-2378.

Mažumų (negrų, imigrantų, pabėgėlių, net kai kada – moterų) sveikatos lėšų centro biuras (*Office of Minority Health Resource Center*). Tel. 1-800-444-6472

Nacionalinė draudimo informacijos tarnyba (*National Insurance Helpline*). Informacija apie gyvybės, sveikatos, nuosavybės ir nelaimingų atsitikimų draudimo kompanijas. Tel. 1-800-942-4242.

JAV vartotojų saugumo komisijos (*U.S. Consumer Product Safety Commission – CPSC*) pagalbos tarnyba visą parą registruoja žinias apie vartojimo prekių saugumą, pavojus, trūkumus. Tel. 1-800-638-2772

Informacijos apie vėžį tarnyba (*Cancer Information Service*) žinios apie vėžio gydymo mokslinius tyrimus, patarimai, kaip mesti rūkyti, ir kt. Tel. 1-800-4-CANCER (422-6237).

Rūkymo ir sveikatos tarnyba (*Office on Smoking and Health*). Tel. 1-800-232-1311.

Nacionalinis stomatologijos mokslinių tyrimų institutas (*National Institute of*

Dental Research). Tel. 1-301-496-4261.

JAV sveikatos ir paslaugų žmonėms departamentas (*U.S. Department of Health and Human Services*). Žinios apie nemokamas ar nebrangias medicinos įstaigas. Tel. 1-800-492-0359.

Nacionalinė motinos ir vaiko sveikatos agentūra (*National Maternal and Child Health Clearinghouse*). Leidiniai ir patarimai motinos ir vaiko sveikatos klausimais. Tel. 1-703-356-1964.

Nacionalinė psichinės sveikatos asociacija (*National Mental Health Association*). Informacija apie psichinės sveikatos grupes. Tel. 1-800-969-6642.

Depresijos išankstinio nujautimo, diagnozavimo ir gydymo programa (*Depression / Awareness, Recognition and Treatment – D/ART – Program*). Žinios apie depresiją ir jos efektyvų gydymą. Tel. 1-800-421-4211.

Nacionalinis darbo saugos ir sveikatos institutas (*National Institute for Occupational Safety and Health*). Tel. 1-800-356-4674.

Nacionalinė pagalbos telefonu AIDS ligoniams tarnyba (*National AIDS Hotline*). Tel. 1-800-342-AIDS (342-2437).

AIDS klinikinių bandymų informacijos tarnyba (*AIDS Clinical Trials Information Service*). Žinios sergantiems AIDS ir apsikrėtusiems ŽIV. Tel. 1-800-874-2572.

Pabėgusių iš namų pagalbos telefonas (*Runaway Hotline*). Tel. 1-800-621-4000.

Pagalbos jaunimui tarnyba (*Covenant House Nine-line*). Pagalba benamiams, pabėgusiems iš namų, narkomanams ir jų šeimoms. Tel. 1-800-999-9999.

Nacionalinės paramos benamiams centras (*National Resource Center on Homelessness*). Tel. 1-800-444-7415.

Nacionalinės pagalbos vaikams, patyrusiems smurtą, tarnyba (*National Child Abuse Hotline*). Tel. 1-800-422-4453.

Automobilių saugos tarnyba (*Auto Safety Hotline*) Teikia žinias apie saugos diržus, automobilių trūkumus, garantijas, taisykles. Tel. 1-800-424-9393.

Nacionalinė informacijos apie alkoholizmą ir narkomaniją agentūra (*National Clearinghouse for Alcohol and Drug Information*). Tel. 1-800-729-6686.

Amerikos Lietuvių Tautinėje sąjungoje LIETUVOS PREZIDENTAS ANTANAS SMETONA

Eugenijus A. Bartkus

(Pabaiga. Pradžią - 39 nr.)

A. Smetona palaikė ryšius su kitais pabėgėliais, tačiau apie visus pokalbius turėdavo pranešti gestapui. Pagaliau jis su šeima gavo Amerikos vizą. Ankstyvą rudenį jie atsidūrė Šveicarijoje. Lietuvos diplomatai, dirbę Europos šalyse, labai šalta sutiko prezidentą, išskyrus A. Gerutį, kuris Šveicarijoje jo šeimą gražiai priėmė ir globojo.

Karui Europoje išsiplėtus, išvykti į Ameriką buvo beveik neįmanoma. Laivų buvo mažai, o tie, kurie plaukiojo, buvo perpildyti pabėgėliais. Laukdamas galimybės išvykti, A. Smetonos šeima Šveicarijoje labai kukliose apstovose išgyveno iki 1941 metų pradžios. Kelionė iš Šveicarijos į Portugaliją traukiniu užtruko penkias dienas, kol pagaliau pavyko pasiekti Lisaboną. Čia laukdami laivo, jie išgyveno ilgesnį laiką. Rūpestis slėgė prezidentą, kaip gyventi toliau. Išsivežti iš Lietuvos pinigai greitai tirpo, o naujų pajamų nesimatė.

Vasario viduryje A. Smetonai su šeima pavyko išvykti į Braziliją, kur *Rio de Janeiro* mieste jie prisiglaudė dr. Fr. Meierio šeimoje. Būdamas Brazilijoje A. Smetona aplankė užsienio reikalų ministerį *Osvaldą Aranhą*, kuriam išdėstė apie Lietuvos padėtį ir prašė, esant galimybei, padėti Lietuvai. Pagaliau 1941 m. kovo 10 d., po ilgos ir vargingos, 9 mėnesius užtrukusios kelionės, A. Smetona su šeima pasiekė Niujorką.

Amerikos lietuvių visuomenė sutiko A. Smetoną nevienodai. Tautininkai su didele visuomenės dalimi pagerbė jį kaip Respublikos Prezidentą, tačiau kairieji ir dešinieji kaltino dėl visų Lietuvos nelaimių. Neatsižvelgdami į bendrus Lietuvos reikalus, jie bandė "suvesti senas sąskaitas" kaltindami, kodėl pasitraukė iš Lietuvos nelaimės metu, kodėl nesigynė, kodėl neprorėstavo. Į kaltinimus A. Smetona atsakė savo rašiniu "Pro Memoria".

Tuo tarpu Amerikos visuomenė, radijas ir spauda sutiko jį labai šiltai. Jis buvo kviečiamas dalyvauti įvairiose iškilmėse, radijo programose, o *Maryland* valstijos gubernatorius *O'Connor* sveikino sėkmingai atvykusį į JAV ir kvietė jį apsilankyti *Annapolis, MD*. Balandžio 1 d. *Undersecretary of State Sumner Wells* priėmė A. Smetoną. Prezidentas išsamiai papasakojo sekretoriui apie pastaruosius politinius įvykius ir padėtį Lietuvoje. Balandžio 18 d., lydimas Lie-

tuvos Nepaprastojo pasiuntinio ir ministerio Amerikai Povilo Žadeikio, privačioje audiencijoje susitiko su prezidentu *F.D. Roosevelt*. Šiame susitikime JAV prezidentas patarė A. Smetonai: "Eik ir dirbk tarp savųjų – Amerikos lietuviai padėjo Lietuvai per aną Didįjį karą, padės jai ir šiame kare."

Po to sekė dažni pasimatymai su gubernatoriais, burmistrais, kongreso nariais, spaudos klubais, dalyvavimas radijo programose. Visur A. Smetona dėstė apie sovietų daromą Lietuvai skriaudą, sulaužytas sutartis, smurtą ir lietuvių tautos naikinimą.

Kiek paviesėjęs Lietuvos Ambasadoje Vašingtone ir P. Žadeikio raginamas apleisti JAV sostinę, A. Smetona persikėlė pas vaišingus Bačiūnus, *Tabor Farm, Michigan* valstijoje.

Smetonų ištekliai baigėsi ir buvo neramu dėl ateities. Pagaliau P. Žadeikis pranešė, kad JAV Valstybės departamentas sutiko iš užšaldytų Lietuvos fondų skirti A. Smetonai \$800 mėnesinę pašalpą, iš kurios 10% bus sulaukiama ambasados reikalams.

Gera pailsėjęs pas Bačiūnus ir turėdamas minimalias pragyvenimo sąlygas, A. Smetona persikėlė į Čikagą, o iš čia – į Klyvlendą. Galbūt, kad būtų arčiau "Dirvos", kuri tapo jo raštų tribūna, o gal, kad sūnui Juliiui čia susidarytų palankesnės sąlygos įsikurti.

Gaudamas Amerikos vizą, prezidentas sutiko būti laikomas "Persona Grata" –

"Distinguished visitor in private capacity", bet ne kaip "Head of State". Kitaip sakant, jis turėjo vengti politinės veiklos. Vokiečiams užpuolus rusus, pasikeitė sąjungininkų sąstatai ir sovietai tapo Amerikos ir Didžiosios Britanijos sąjungininkais. Bandydami pasinaudoti ta proga, 1941 m. gruodžio 11 d. sovietai pareikalavo, kad Didžioji Britanija ir JAV pripažintų jai Baltijos valstybes. A. Smetona, kaip privatus asmuo, kreipėsi į JAV prezidentą, prašydamas sovietų reikalavimo nepatenkinti. Kaip žinome, šis sovietų reikalavimas buvo atmestas.

Negalėdamas dalyvauti politinėje veikloje, A. Smetona dalyvavo šalpoje. Jis tapo "Lithuanian National Relief Fund" garbės pirmininku. Šios organizacijos garbės komitete dalyvavo visa eilė įtakingų Amerikos žmonių, įskaitant buvusį JAV viceprezidentą *Charles G. Dawes*. Ši draugija praktiškai tapo BALF'o baze. A. Smetona dalyvavo, steigiant "Lietuvai vaduoti sąjungą", talkininkavo *Owen J.C. Norem* organizuojamame "American Friends of Lithuania".

Sovietai, pajutę, kad A. Smetona rašo savo atsiminimus, per *State Department*, o šis per P. Žadeikį, ragino jį atsisakyti to darbo. Sovietai žinojo, kad tuose atsiminimuose bus atskleistos visos jų niekšybės, ir jie nenorėjo, kad jos būtų paskelbtos Amerikos visuomenei. A. Smetona sutiko atidėti atsiminimus ir ėmėsi rašyti "Li-

tuania Propria". Jis numatė, kad karo pabaigoje, taikos konferencijoje bus svarstoma tautų teisė apsispręsti ir bus nustatomos jų valstybinės sienos. Jis priminė, kad taikos konferencijoje Paryžiuje ir 1920 m. Maskvos derybose truko istoriografinių duomenų, ginant Lietuvos teritorinius reikalavimus. Jis ėmėsi ruošti didelį veikalą, pateikdamas istorinius duomenis ir gindamas lietuvių teisę į jotvingių kraštą – Gardino ir Naugarduko miestus bei pietų ir rytų teritorijas. Jis teigė, kad tos sritys yra nutautėjusios, tačiau žmonės yra lietuvių kilmės ir jiems dera priklausti Lietuvai. Jo teiginiai buvo grindžiami istorijos duomenimis apie Lietuvos didikų veiklą, sutartis, seimelių veiklą, bažnyčių vystymąsi, valstiečių teises. Jis nagrinėjo Vytauto, unijos su lenkais, trijų padalinimų ir rusų okupacijos laikus. Atstovui *Rio de Janeiro* Dr. Fr. Meierui Smetona rašė, kad po "Lituania Propria" dar jam labai svarbu paruošti veikalą Lietuvos sienų klausimu.

Kviečiamas dalyvauti lietuvių renginiuose, A. Smetona niekada neatsisakydavo ir visur dalyvaudavo, pasakydamas gerai apmąstytas prakalbas tiek lietuvių, tiek anglų kalbomis. Matydami didėjančią A. Smetonos įtaką lietuvių visuomenėje, kraštutiniai

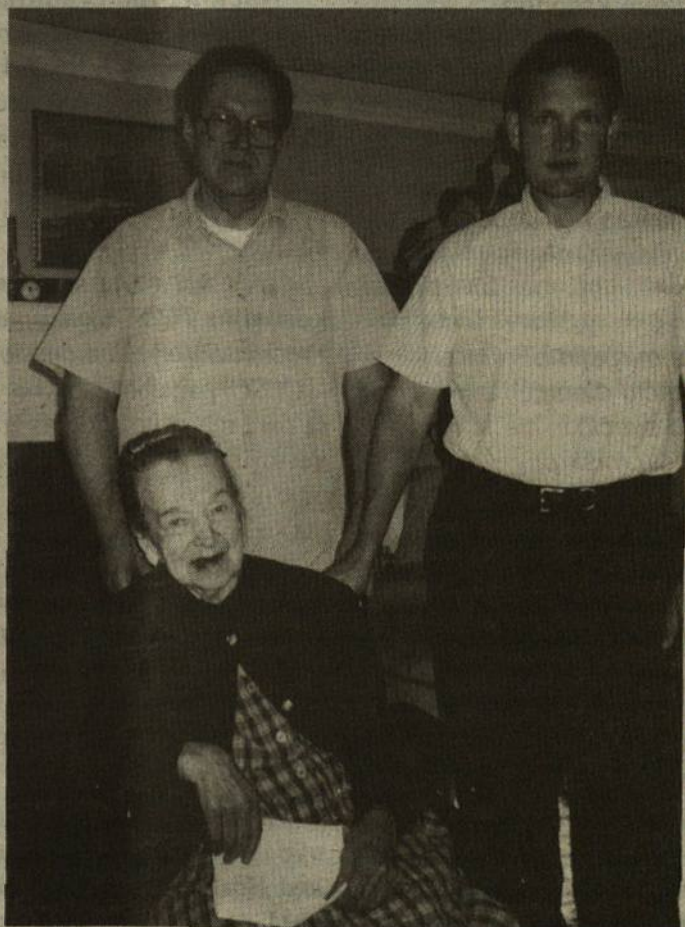
kairieji ir dešinieji jį skundė visokioms federalinėms įstaigoms, neva A. Smetona kursto žmones prieš sąjungininkus ir kenkia Amerikos pastangoms laimėti karą. Šie skundai dar labiau suvaržė A. Smetonos veiklą. JAV Valstybės departamentas reikalavo pateikti kalbų bei straipsnių nuorašus arba vertimus.

A. Smetona pasineria į "Lithuania Propria" rašymą. Laiške ministeriui P. Žadeikiui, rašytame 1944 m. sausio 6 d., jis skundžiasi, kad jėgos menkėja, o tiek dar daug darbų yra numatęs atlikti. Tai buvo paskutinis jo laiškas.

Po kelių dienų tautininkų veikėjai posėdžiavo Klyvlende, ruošdamiesi būsimajam Amerikos lietuvių seimui, numatytam Niujorke. Jame turėjo dalyvauti ir A. Smetona. Posėdžiui vykstant, atėjo žinia, kad prezidento butas apimtas gaisro ir kad jis pats žuvo. Visi išskubėjo į nelaimės vietą. Pakeliui jie prasišienė su greitosios pagalbos automobiliu, kuriame, kaip paaiškėjo, buvo vežamas mirštantis prezidentas. Dėl šios nelaimės tautininkus apėmusius jausmus atvaizdavo J. Tysliava:

– Visų akys nukrypusios į paskutinį tragedijos aktą. Tai šiame skurdžiame Ivinų namelyje, dabar iš visų pusių apsiaustame gaisrininkų ir policijos, įvyko ta baisi tragedija, išplėšusi Lietuvos

(Nukelta į 9 p.)

Smetonų šeima: Lietuvos Prezidento Antano Smetonos marti Birutė Nasvytytė-Smetonienė (sėdi priekyje) su sūnumis – Antanu (kairėje) ir Vytautu. J. Jasaičio nuotr.

JAV LB Kultūros taryba skelbia:

sumažintas metinės prenumeratos mokestis
NAUJIEMS SKAITYTOJAMS:

DIRVA	\$25.00 (vietoje \$35)
P.O. Box 19191 Cleveland, OH 44119-0191	
DRAUGAS	\$65.00 (vietoje \$100)
4545 W 63rd Str. Chicago, IL 60629	
DARBININKAS	\$25.00 (vietoje \$35)
341 Highland Blvd. Brooklyn, NY 11207	
EGLUTĖ	\$10.00 (vietoje \$15)
13648 Kickapoo Trail Lockport, IL 60441	
LIETUVIŲ BALSAS	\$20.00 (vietoje \$30)
2624 W. 71st. Street, Chicago, IL 60629	
PASAULIO LIETUVIS	\$10.00 (vietoje \$20)
14911 127th St., Lemont, IL 60439	
PENSININKAS	\$10.00 (vietoje 15.)
2711 W. 71st St Chicago, IL 60629	
BRIDGES	\$15.00 (vietoje \$18)
1927 W. Boulevard Racine, WI. 53403	
LITUANUS	\$8.00 (vietoje \$10)
1501 - E. So. Indiana Ave.. Chicago, IL 60605	

**Lietuviški laikraščiai ir žurnalai –
puiki dovana bet kuria proga!**

ŠOKIAI

Vladas Vijeikis

Teko dalyvauti tautinių šokių koncerte. Žiūriu, šokėjai gerai išsimiklinę, nei karto nesusidūrė kaktomis, nei nerėkė, užlipus ant kojos. Reiškia, buvo viską gerai išmokę. Ta proga prisiminiau didingą šokių šventę. Buvo atvykęs net Lietuvos kultūros ministeris. Tada supratau, kodėl Amerika nekultūringa. Neturi kultūros ministerio. Taigi tas kultūros ministeris pareiškė: "Pas mus šokių šventės vyksta logiškai, o pas jus gyvenimiškai". Nesupratau, ką tai reiškia, o tiems, kurie kreipėsi į mane mano nuomonės, sakiau: "reikia būti kultūringu, kad suprastum". Bet ir pats nesupratau, nors laužiau galvą iš visų pusių. Pagaliau apklausinėjęs visus pažįstamus ir negavęs atsakymo, kreipiausi į savo draugą Florijoną.

– Florijonai, kaip supratai ministerio kultūrintas mintis?

– Nesistebiu, kad nesupratai. Tu – labai lėto galvojimo. Gal kitos šokių šventės sulaukęs, suprasi. Bet galiu dabar paaiškinti. Pradėkime nuo logikos. Visai nelogiška vakaruškoje kalbinti šokti merginą, kuri draugauja su sunkaus svorio boksininku. Jeigu brangini savo sveikatą, turi susilaikyti nuo tokio žygio. Tai logiška. Šokti negali automobilyje, nes gali labai susiūbuoti ir patraukti policijos dėmesį. Tai logiška. Negalima šokių šventės rengti laidotuvėse. Nebent šoktų "Blezdingėlę". Tame šokyje

merginos mosuoja nosinaitėmis lyg atsisveikindamos. Tai logiška. Labai nelogiška šokti gatvėje, jeigu ji neasfaltuota. Taip pat nepatartina šokti ant stogo, nebent jis plokščias. Tai labai logiška. Kultūros ministeris taip pat pastebėjo, kad šokėjai trepsi pagal muzikos taktą ir nesiveržia į priešingą pusę. Tai logiška. Išgėrimas taip pat turi būti normuotas. Viena kita čierkelė padeda išlaikyti entuziazmą, bet perdauginimas labai supina kojas ir šokėjams sunku peršokinėti per girtus šokėjus, gulinčius ant grindų. Tai logiška. Logikos dėsniai reikalauja, kad šokėjai būtų apsirengę tautiniais drabužiais. Nuogos šokėjos patrauktų daug žiūrovų, bet nebūtų išlaikytas tautinis charakteris. Tai tiek suglaustai dėl logikos.

– O kaip apie, tai, kad ministerio pareiškimu Amerikoje šokama gyvenimiškai.

– Čia šiek tiek sunkiau. Jis todėl ir ministeris, kad gali pasakyti taip, kad mums reikia sukti mūsų nekultūringas galvas, kol surasime atsakymą. Pradėkime spėlioti. Gal gyvenimiška, kad mes gyvename, nors taip stengėsi komunistai mus sunaikinti. Ir net užmiršę visas nuoskaudas, kurias padarė buvusio generalinio sekretoriaus vadovaujama partija, šokame. O kaip reikia šokti gyvenimiškai? Čia žinoma ministeriškas klausimas. Tad tik spėliosiu. Gal nelipk ant kojos, kuri šoka šalia tavęs. Šok pagal muziką. Nedainuok kitos dainos, kuri tau patinka. Labai sumaišys šokius ir bus labai negyvenimiška. Pasiėmus šokiui, bėk kartu su šokėjais. Bus labai negyvenimiška, jeigu liksi vienas ir skeryčiosies be muzikos. Apmokėk visas savo keliones ir dar pridėk, kad ministeris galėtų atvažiuoti. Tai jo gyvenimas. Ir tai yra labai gyvenimiška. Gyvenimiškumas dar pasireiškia labai daugelyje

vieta, bet aš neturiu vilties, kad tu suprastum. O kas liečia klausimą, ką veikia kultūros ministeris, tai aš manau, kad jis rūpinasi rūgysiu pienu. Mat ant rūgštaus pieno butelio parašyta: "cultured

butter milk".

– Florijonai, tu man nieko nepaaiškina.

– Aš nesu kultūros ministeris, kad tau aiškiai paaiškinčiau. O pagalvojus, gal aš tikčiau į tą vietą. Moku taip pa-

sakyti, kad niekas nesupranta.

Greit atsisveikinau. Sunku kalbėti su tokiu, kuris taikosi į kultūros ministerius.

LIETUVOS PREZIDENTAS ANTANAS SMETONA

(Atkelta iš 8 p.)

Prezidentui gyvybę. Tai šiame apšepusiame name, antrame aukšte, gyveno dvi nelaimingos tremtinių šeimos. Tai šios medinės lūšnos palėpėje, kurią vargiai ar būtų galima vadinti trečiuoju aukštu, gyveno žymiausias lietuvių tautos vyras. Taip, tai tame nedideliame kambarėlyje, kurio viduryje, neretai užstodamas saulės šviesą, niūriai stukojo raudonų plytų kaminas, ilsėjosi, dirbo ir paskutines savo gyvenimo valandas baigė "Vilties", "Vairo" ir kitų laikraščių redaktorius, Vasario 16 Dienos Akto autorius, pirmas ir paskutinis Nepriklausomos Lietuvos prezidentas Antanas Smetona."

Šimtus užuojautos telegramų gavo šeima ir Lietuvos ambasada Vašingtone. Plačiai apie A. Smetonos mirtį rašė Amerikos spauda. Pats

oriausias JAV dienraštis "New York Times" velionio A. Smetonos veiklą ir asmenybę vertino santūriai, bet objektyviai:

"He had been leading the fight of the freedom of Lithuania. He was writing his memoirs and a book to be entitled "Boundaries of Lithuania."

"He made frequent speeches in this country, urging an end to the type of aggression in Europe which smothered Lithuania. He was a firm advocate of the Atlantic Charter."

Būdinga ištrauka iš "Cleveland Plain Dealer:

"Antanas Smetona was a great man, not because his country was great, for it was very small, but by virtue of his character. He could hold supreme power in the state and then, in adversity, live

in small flat on a side street in Cleveland, making friends with everyone. Only a great man can do that. He was great because his one desire was to aid his people and promote the cause of freedom in the world. He was great because he was true to his ideals".

Pusiaus nuleistos vėliavos didžioose Amerikos miestuose pagerbė žuvusį prezidentą. Į amžiną poilsį jį palydėjo raitosios policijos eskadronas, Amerikos valdžios, Klyvlendo miesto atstovai ir lietuviškoji visuomenė. Per pusę stiebo nuleistos vėliavos daugelyje Pietų Amerikos valstybių sostinių, o tolimame Urugvajuje nykiai dundėjo šimtmetinė artilerijos baterija, skelbdama, kad lietuvių tauta neteko didelio politiko ir tauraus tautos sūnaus.

Rašo Aurelija M. Balašaitienė:

TURININGOS LIETUVIŲ DIENOS

Spalio 9-10 dienomis JAV LB Cleveland, OH apylinkės valdyba surengė tradicines Lietuvių dienas, jas paskyrusi pagerbti šviesų a.a. Vinco Kudirkos atminimą, minint jo mirties 100 metų sukaktį. Šeštadienio vakare Virginijos Rubinski talentinga ranka papuoštoje scenoje matėme Vinco Kudirkos veidą su šios sukakties skaičiais. Publikai susirinkus, valdybos pirmininkas dr. Raimundas Šilkaitis pradėjo minėjimą ir pakvietė Rimą Apanavičiūtę vadovauti programai. Solistė Rita Balytė su pianisto Antano Smetonos fortepijono pala yda sugiedojo Lietuvos himną. Po to LR Garbės konsulė Ingrida Bublienė pasveikino susirinkusius ir plojimu paskatino pagerbti Lietuvos ambasados Vašingtone atstovę dr. Nijolę Zambaite, o dr. Viktoras Stankus pranešė, kad miesto meras atsiuntė sveikinimą Lietuvių dienų dalyviams, minintiems Lietuvos himno autorių. Vytauto Didžiojo universiteto docentė dr. Irena Slavinskaitė klausytojams išsamiai papasakojo apie Vinco Kudirkos daugeliu talentų apdovanotą asmenybę, jo gyvenimo kelią ir lemtingą įtaką tautos atgimimo kovoms.

Po mokslininkės praneši-

mo talentinga aktorė Virginija Kochanskytė kalbėjo apie Kudirkos asmenį ir išraiškingai mintinai perskaitė "Lietuvos tilto atsiminimus".

Aktorė turi nepaprastą skaitovės talentą. Ilgaus plojimai ji buvo net kelis kartus iššaukta scenon. Po to aktorė Onutė (Nukelta į 12 p.)

Lietuvių dienų programos vedėja Rima Apanavičiūtė.

Solistė Rita Balytė gieda Lietuvos himną.

Viktoro Stankaus nuotraukos

Lietuvių dienų programos atlikėjai: pianistas Antanas Smetona, aktorė Virginija Kochanskytė, doc. Irena Slavinskaitė ir aktorė Onutė Pučkoriūtė. V. Stankaus nuotr.

UŽGĖSO ANTROJI ŠEIMOS ŽVAIGŽDĖ

Leokadija Baliene

Teiŝgirsta brangus vyras, taurus, mylimas šeimos tėvas ir senelis Mečys Balys, iškeliavęs į amžinuosius namus, savo gyvenimo gražią, kilnią istoriją nuo vaikystės ir jaunystės dienų ligi atsisveikinimo su šeima, draugais ir šituo pasauliu.

1914 m. rugsėjo 6 d. Petrapily, Rusijoje, gražioje Aniceto ir Marijos Balių šeimoje gimė trečias sūnelis, kuriam davė Mečislovo vardą. Vyriausiam broliukui Stasiui buvo 6 metukai, antram – Anicetui – 5m. Buvo laiminga šeima. Deja, Marija per anksti mirė, palikdama mažus sūnelius. Jausdama artėjančią mirtį, ji paprašė vyro, kad jis, jeigu vestų, imtų į žmonas jos seserį Južę, gyvenančią Lietuvoje, kuri su meile augintų tris vaikučius. Kai Marija mirė, Mečys tuo metu buvo dar labai mažytis – gal pusantų ar dvejų metų. Pašarvotai mamytei pabandęs duoti saldainį, jis pravirko, nes mamytė neėmė, o jos rankos buvo šaltos.

Prieš išsilaudinant Rusijoje revoliucijai, Anicetas Balys su trimis našlaitėliais grįžo į Lietuvą, į Skapiškį (Kupiškio valsč.) pas savo tėvelį, o vaikams – seneli. Gavo traukinio konduktoriaus darbą. Vaikams labai reikėjo globos. Paklausęs a.a. Marijos patarimo, Anicetas vedė jos seserį Južę, kuri tikrai buvo nuostabiai gera, rūpestinga, motiniška. Po keleto metų gimė šiai antrai motinai sūnus, kuriam davė Vytauto vardą.

Visi keturi vaikai gražiai augo. Vyriausias sūnus Stasys, baigęs pradžios mokyklą ir gimnaziją, studijavo ekonomiką Vytauto Didžiojo universitete Kaune, o vėliau

Austrijoje, Insbruke, gavo ekonomikos daktaro laipsnį. Antrasis brolis Anicetas ėjo atsakingas pareigas Lietuvos geležinkelių valdyboje, o patekęs į Insbruką, taip pat studijavo ekonomiką.

Mečys Lietuvoje vidurinę mokslą įgijo Skapiškio ir Kupiškio mokyklose. Baigęs Kauno Politechnikos institutą, gavo inžinieriaus diplomą. Tačiau ir vėliau, kai tik pasiūlydavo progą, jis vis tęsė mokslą. 1945-1946 studijavo Insbruke, Princo Leopoldo universitete. Vėliau Mečys persikėlė gyventi į *Stuttgart* ir studijavo Aukštesniojoje Technikos mokykloje. Jis gyveno *Stuttgart* priemiesty *Bad-Cannstatt*. Matyt, taip buvo Dievo lemta, kad vieną dieną pašte susitiko lietuvaitę – utenišką Leokadiją Kaušlyaitę, kuri tuo metu lankė *Stuttgart* meno mokyklą. Po to susitiko dar kartą ir dar kartą: tai prie tramvajaus, tai gatvėje. Vis vienas kitą pasveikindavo, pakalbindavo, jau ir į kiną nuėjo, ir šokti į "*finis semestri*". Šitie trumpi pasimatymai juos suartino. Prisidėjo ir lemtingas Mečio sapnas. Jis netikėtai susapnavo savo mieląjį mirusį tėvelį, kuris jam parodė į Leokadiją ir pasakė:

– Ji bus tavo žmona ir vesi ją lapkričio 23-ąją.

Viskas taip ir įvyko! 1948 m. lapkričio 23 *Bad-Cannstatt* katalikų bažnyčioje mielas šviesaus atminimo kunigas P. Juknevičius palaimino Mečio ir Leokadijos santuoką.

1949 m. birželyje "*General Haan*" laivas kartu su daugeliu emigrantų atvežė į JAV ir Mečį su Leokadija. Jos pusseserės *Anna Gillis* (Onos Gillienės) dukterys, Amerikos pilietės, Mečį ir Leokadiją pasitiko ir apgy-

vendino savo namuose *Manchester* mieste, *New Hampshire* valstijoje. Leokadija ten vienerius metus lankė meno institutą, dalyvavo parodoje, o Mečys dirbo *Hermsdorf Co.*, gaminusioje šaldytuvus. 1950 m. jiems gimė sūnus Leonas. Po trejeto metų Mečys su šeima persikraustė į *Grand Rapids, MI.*, kur jau gyveno jo brolio dr. Stasio ir dr. Danutės šeima su dukra Aldona ir sūnumi Saulium. Jis dirbo "*American Seating Co.*", gaminusioje sėdynes lėktuvams ir kt.

1953 m. Balių šeima atvyko į Klyvlendą (*Cleveland, OH*) ir pamažu čia įsikūrė. 12 metų Mečys dirbo *Chesapeake and Ohio Railway Co.*, tyrimų skyriuje. Čia jis suprojektavo traukinio vagoną, kuris galėjo važiuoti geležinkelio bėgiais ir greitkelio. Vėliau jis 12 metų dirbo "*Cleveland Public Utilities*", vandens inžinerijos skyriuje.

Mečys nevengė ir lietuviškos visuomeninės veiklos. Jis yra buvęs Lietuvių inžinierių sąjungos Klyvlendo skyriaus pirmininku, kurį laiką vadovavo JAV LB Klyvlendo apylinkės valdyboi.

Baisus smūgis Balių šeimai buvo dukters Romos, sulaukusios vos 27 metų, liga ir mirtis (1983 m. gegužės m. 23 d.) Ji buvo gera, gabi, darbšti, linksma. Studijavo politinius mokslus ir taip pat dirbo *Cleveland Public Utilities* vartotojų tarnybos atstove.

Antroji dukra Rita – taip pat labai gabi ir darbšti. Ji gerai mokėsi, studijavo ispanų ir prancūzų kalbos *Ursuline College*. Po to ji du metus dėstė Akrono universitete, ten įgijo magistro laipsnį iš ispanų literatūros. Nuo to laiko ji dėsto ispanų ir prancū-

Šią savo nuotrauką būsimajai žmonai Leokadijai Mečys Balys padovanojo 1949 metais Vokietijoje.

zų kalbas *Orange High School*.

Tėvelis Mečys džiaugėsi vaikų pastangomis, siekiant mokslo. Jo pavyzdingas gyvenimas, rūpestingumas, gerumas, gilus tikėjimas į Dievą liko lyg šviesus kelrodis vaikams ir anūkui Lukui.

Praeitų metų lapkričio 23 d. Mečys ir Leokadija Baliai atšventė vedybinio gyvenimo 50-mečio jubiliejų Lietuvių namų didžiojoje salėje su šei-

mos nariais ir daugeliu artimųjų. O šių metų rugsėjo 2 d. a.a. Mečys užbaigė šios žemės kelionę. Mirties priežastis – staigus kraujo išsiliejimas į smegenis. Rugsėjo 7 d. po šv. Mišių Dievo Motinos bažnyčioje, po gražaus kun. klebono Gedimino Kijausko pamokslo ir atsisveikinimo, jis išlydėtas į Visų sielų kapines. Taip Balių šeimoje užgeso antra labai mylima ir nepakeičiama žvaigždė.

AMŽINAM POILSIUI – GIMTINĖS ŽEMĖJE

A. a. Akvilė Gražulienė-Karklienė palaidota Palangos miesto kapinėse. Nuotraukoje (iš dešinės): vėlionės vyras Benediktas Karkliūš, Henrikas Stasas, Romas ir Ingrida Bubliai bei Karklių giminės prie A. Gražulienės-Karklienės amžinojo poilsio vietos.

Ilgamečiui Amerikos lietuvių tautinės sąjungos veikėjui

A.†A.

TEODORUI BLINSTRUBUI

Amžinybėn iškeliavus, jo dukras SEVERINĄ ir DAIVĄ su šeimomis ir visus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė.

Amerikos lietuvių tautinės s-gos
St. Petersburg'o skyriaus valdyba
ir nariai

St. Petersburg, FL

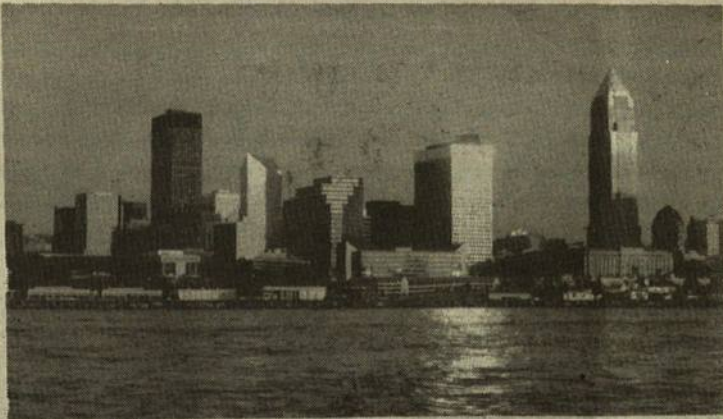
Ilgamečiui tautinės minties veikėjui, buvusiam Amerikos lietuvių tautinės sąjungos pirmininkui

A.†A.

TEODORUI BLINSTRUBUI

Amžinybėn iškeliavus, jo likusią liūdinčią šeimą: dukrą – SEVERINĄ JUŠKIENĘ žentą NARDĮ, dukrą DAIVĄ PANARIENĘ, žentą RAIMUNDĄ ir jų šeimos narius bei artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Amerikos Lietuvių Tautinės
sąjungos valdyba

MŪSŲ MIESTE IR JO APYLINKĖSE

RENGINIŲ KALENDORIUS

• SPALIO 21 d., ketvirtadienį, 6 v.p.p. – "Taupos" narių ir rėmėjų vakaras "Wing Night" Lietuvių klube.

• SPALIO 30-31 d.d. – Ateitininkų metinė šventė.

• LAPKRIČIO 6 d., 6:30 v.v. – Baltijiečių bendravimo vakaras Lietuvių namuose. Rengia Klyvlendo Baltijiečių komitetas.

• LAPKRIČIO 14 d., nuo 11:30 v.r. iki 3:30 v.p.p. – Šv. Jurgio parapijos rudens šventė.

• LAPKRIČIO 14 d. – NATO forumas: 11:30 v.r. – JAV kongresmenas John Shimkus Šv. Jurgio parapijoje; po pietų – kongresmenai – John Shimkus ir Dennis Kusunich Lietuvių namuose.

• LAPKRIČIO 20 d. 7 v.v. – Lietuvių namuose ramovėnai rengia Lietuvos kariuomenės šventės minėjimą.

• GRUODŽIO 18-19 d. – šv. Jurgio parapijos kalėdinių kepinų pardavimas.

• GRUODŽIO 24 d., 9:30 v.v. – bendros Kūčios šv. Jurgio parapijos salėje.

• GRUODŽIO 31 d. – Naujųjų Metų sutikimas Lietuvių namuose.

2000 metai

• BALANDŽIO 16 d., sekmadienį Nijolės Palubinskienės ir Linos Palubinskaitės meno darbų paroda Dievo Motinos parapijos salėje. Rengia korporacija "Giedra".

• BIRŽELIO 10 d., šeštadienį – trijų chorų: *Chicago*

– "Dainavos", *Cleveland* "Exultate" ir *Toronto* "Volungės" koncertas *CIM (Cleveland Institute of Music)* salėje.

VERTA APLANKYTI

Sudarė

Gerardas Juškėnas

• Spalio 22-24 ir 29-31 d., 5:30 – 9 v.v. *Halloween* programos vaikams: *Boo at the Zoo – a favorite Halloween event*. Bilietai: \$4 – suaugusiems, \$3 – 2-11 m. vaikams. Mažyliams – veltui. Bilietus galite įsigyti per *Ticketmaster* tel. 216/ 241-5555 arba Zoologijos sodo kasoje.

• Spalio 23 d., 9-11 v.r. – poros mylių iškyla ir pusryčiai parke. North Chagrin Reserv. Registruotis tel. 440/ 473-3370.

• Spalio 23 d., 9 v.r. – 3 v. p.p. – iškyla dviračiais iš Chagrin Nature Ctr. į Euclid Creek Reserv. Tour the Necklace. Registruotis tel. 440/ 248-2326.

• Spalio 23 d., 10 v.r. – vidurd. – Rudens klajonės. Autumn Ramble. Iškyla Canal Way Center slėnyje. Įvaž. iš East 49th St., Cuyahoga Hts. Tel. 216/ 206-1000.

• Spalio 23 d., 2-2:30 v.p. – nemokama Lotynų Amerikos šokių programa. Latin American Dance. Cuyahoga Public Library, Orange

Branch, 31300 Chagrin Blvd. Tel. 216/831-4282.

• Spalio 24 d., 12:30 v. p. – iškyla dviračiais iškyla iš Canal Way Center į Valley View ir atgal. Įvaž. į CWC iš East 49th St., Cuyahoga Hts. Tel. 216/206-1000.

• Spalio 24 d., 4 v.p.p. – nemokamas koncertas. Cleve Institute of Music: "New Music Ensemble". 11021 East Blvd. Te. 216/791-5000.

• Spalio 24 d., 1-3 v.p.p. – poros mylių iškyla girion, kur grybai auga. Mushrooms by the Mile. North Chagrin Nature Ctr. Sunset Ln. iš Rt. 91. (SOM), Mayfield Vlg. Tel. 440/473-3370.

• Spalio 26 d., 9:30-11:30 v.r. – 4 mylių iškyla jauniui. Hiking for the Young at Heart. Brecksville Nature Ctr. iš Rt. 82 (Chippewa Rd.), Brecksville. Tel. 440 / 526-1012.

• Spalio 27 d., 5:30 v.p.p. – nemokama paskaita apie senatvę ir Alzheimer ligą. The Foley Lecture: Aging & Alzheimer Disease. The Cleveland Clinic, Bunts Auditorium, 9500 Euclid Ave. Rezervacijų tel. 216/721-8457.

• Spalio 28 d., 7 v.v. nemokama paskaita apie investavimą. NAIC: "Computer User Group". Cuyahoga Community College, Harvard Rd. & Richmond Rd., Main Bldg. Tel. 440/449-1457.

• Spalio 29 d., 7-9:30 v.v. – "Raganų iškyla" ir laužas kanalo parke. Halloween at the Ohio "Erie" Canal. CWC įvaž. iš East 49th St., Cuyahoga Hts. Registracija spalio 25-29 d. tel. 216/206-1000.

• Spalio 31 d., 1-3 v. p.p. – 3 mylių iškyla į paupį. Hollow's Eve in the Holler'. North Chagrin Reserv. Squire's Castle prie River Rd. Tel. 440/473-3370. *Ger.J.*

YKSTA SPAUDOS PLATINIMO VAJUS!

"DIRVA" -

naujiems skaitytojams už 25 dolerius metams!

Amerikos Lietuvių Tarybos ir daugelio kitų lietuvių organizacijų veikėjui

A.†A.

VYTAUTUI JOKŪBAIČIUI

mirus, reiškiamo gilia užuojautą jo žmonai ONAI, dukroms MILDAI ir RŪTAI, sūnui LINUI ir visiems artimiesiems.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS
KLYVLENDO SKYRIUS

A.†A.

v.s. VYTAUTUI JOKŪBAIČIUI

mirus, jo žmonai ONAI, dukterims MILDAI ir RŪTAI bei sūnui LINUI su šeimomis reiškiamo gilia užuojautą ir liūdime kartu.

Skautininkų draugovė
Cleveland, Ohio

BALTIJIEČIŲ BENDRAVIMO VAKARAS

Kviečiame dalyvauti 20-ajame metiniame Baltijiečių (lietuvių, latvių ir estų) bendravimo vakare, kuris rengiamas lapkričio 6 d., šeštadienį, 7:00 v.v. Lietuvių namuose. Programą atliks solistė Virginija Bruožytė-Muliolienė.

Po koncerto – vakarienė.

Bilietus po \$20.00 galite įsigyti pas Beatricę Pautienę, tel. 383-8225 ir Stelą Sankalaite, tel. 486-5279.

Rengia Cleveland, OH
Baltijiečių komitetas

"TAUPA" KVIEČIA

Lietuvių kredito kooperatyvas "Taupa" vėl kviečia savo dabartinius ir būsimuosius narius į antrąjį metinį vakarą "Wing Night". Kaip ir pernai, "Taupa" vėl jus pavaišins pačiais skaniausiais keptais sparneliais. Atsiveskite ir savo draugus, kurie tą patį vakarą galės tapti lietuviškos finansinės įstaigos, neseniai paminėjusios savo sėkmingos veiklos 15-uosius metus, nariais.

Ateikite, bus linksma!
"Taupos" inform.

LIETUVIŲ NAMAI RENGIA NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMĄ

Svečiai nuo 8 iki 9 val. vakaro bus vaišinami užkandžiais ir kokteiliais.

9 val. – vakarienė.

Skambės populiari diskotekų muzika.

Bilietus (stalus) galima užsisakyti Lietuvių klube: Skambinkite tel. 531-2131

arba Algiiui Penkauskui – 440 944-4556

bei Vytui Apanavičiui – 216 481-4614.

Įėjimo kaina – 45 dol. asmeniui.

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

EXPERTS ON TRAVEL TO EAST EUROPE

passports • visas • prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

Rita Staškutė-Žvirblienė

Born To Travel

26949 Chagrin Blvd. #103 (Ohio Savings Building)
CLEVELAND, OH 44122

Tel: (216) 831-5530 & (800) 366-9980

Fax: (216) 831-5028

KELIONĖS Į LIETUVĄ – 1999

Visi skrydžiai – geriausiomis kainomis

Atstovaujame FINNAIR, SAS ir kitas oro linijas.

Bendradarbiaujame su "Lietuvos avialinijomis".

MATAS REALTY

Rita P. Matienė • Broker • Savininkė

State Certified Real Estate Appraiser – Įkainuotoja

Profesionalus pataravimas perkant-parduodant namus ir namų įrengimus

V. R. MATAS

Vytas R. Matas • Attorney-at-Law • Advokatas

Visi teisiniai pataravimai

17938 Neff Rd. Cleveland, OH 44119

(216) 486-2530

2412 Cedarwood Rd. Pepper Pike, OH 44124

(440) 473-2530

DIRVA

A.†A. TEODORA BLINSTRUBA PRISIMENANT

Palydėjus artimą bičiulį i Amžinojo Poilsio vietą, lieka nepakartojami daugelio metų prisiminimai. Gaila praeities,

kada buvo bendrauta, daug valandų drauge praleista. Šiandien su pagarba prisime name visuomenės veikėją, žymų pedagogą, tautinės ideologijos puoselėtoją Teodorą Blinstrubą. Vietoje gėlių ant jo kapo siunčiame paramą "Dirvai".

Roma ir Vytautas Masčiai
Bronė Miklienė

Korp! Neo-Lituania garbės filisteriui

A.†A. TEODORUI BLINSTRUBUI

mirus, Jo likusią korporantišką šeimą: dukrą SEVERINĄ su žentu NARDŽIU JUŠKUS, dukrą DAIVĄ su žentu RAIMUNDU PANARUS, jų šeimas, gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Korp! Neo-Lithuania
vyriausia valdyba

Galop apgobs mane Tamsų Tamsybė,
Budės prie mano kojų Amžina Tyla –
Gal tik iš amžinojo sapno gimtąją sodybą,
Aš dar lankysiu kai kada.

(V. Alantas)

TAUTININKŲ VEIKLOS VETERANUI

A.†A. TEODORUI BLINSTRUBUI

Amžinybėn iškeliavus, jo dukras: SEVERINĄ ir NARDĮ JUŠKUS, DAIVĄ ir RAIMUNDĄ PANARUS, anūką EGIDIJŲ su šeima ir kitus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir liūdime drauge.

Roma ir Viktoras Masčiai
Bronė Miklienė
Marytė Miklienė
Genovaitė Modestienė
Irena ir Eugenijus Savinskai
Aldona ir Juozas Šulaičiai

Florida

"DIRVAI" AUKOJO:

P. Girmys, High Wycombe, Eng-
land \$90
L. Idika, St. Petersburg, FL –
prisiminimui Algirdo Idikos (3-
jų mirties metinių proga) – 50
Roma ir Viktoras Masčiai, Pine-
las Park, FL – a.a. T. Blinstrubo
atminimui 50
Bronė Miklienė, St. Petersburg,
FL – a.a. T. Blinstrubo atmini-
mui 50
A. Skudžinskas, Baltim. MD 20
V. Ramūnas, Euclid, OH 15
V. Apanavičius, Pnsvl., OH 15
V. Brakas, Wilby, OH 10
J. Vėlyvienė, Cleveland, OH 10
R. Zavodny, Maple Hts., OH 10
S. Čipkus, Wilby, OH 5

Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame

JEI NEGAVOTE LAIKRAŠČIO

Prieš porą savaitių i re-
dakciją skambino sunerimę
skaitytojai. Jie teiravosi, ko-
dėl vėl negavo "Dirvos".

Kiekvieną pirmadienį pa-
ruošta laikraščio maketą iš-
veža i spaustuvę, o antradienį
atveža i paštą. Čia ir praside-
da visos bėdos: laikraščiai
guli pašto sandėliuose tol, kol
jų darbuotojai teikiasi imtis
spaudos skirstymo. Jau kelis
kartus, kaip sakoma, pagauti
už rankos, mėtė kaltę vienas
kitam, vis prižadėdami, kad
tokia padėtis nebepasikartos.
Deja, visi jų pažadai kol kas
eina vėjais. Štai naujausias
pavyzdys: mūsų savaitraščio
skaitytojai Algirdas ir Eva
Skudžinskai iš Baltimorės
rašo, kad rugsėjo 28-osios
laidą paštas teikėsi pristatyti
tik spalio 8 d.

Kenčia ne tik "Dirva".
Neretai gaunate i vieną punda
sumestas 4-5 "Draugo" dien-
raščio laidas.

Labai prašome, laiku ne-
gavus laikraščio, tuoj skam-
binti jus aptarnaujančiam
paštui. Reikia kreiptis ir i
aukštesnes pašto tarnybas bei
savivaldybę. Redaktorius

Žinios iš Cleveland, OH TURININGOS LIETUVIŲ DIENOS

(Atkelta iš 9 p.)

Pučkoriūtė išpūdingai ir oriai
padeklamavo V. Kudirkos ei-
lėraščius "Varpas" ir "Ne tas
yra didis". Po pertraukos pia-
nistas Antanas Smetona vir-
tuoziškai atliko *Franz Schu-
bert, Ludwig von Beethoven*
ir *Fryderyk F. Chopin* kūri-
nius. Jam buvo atsidėkota
audringais plojimais.

Programai pasibaigus,
visi buvome pakviesti i para-
pijos svetainę, kurioje laukė
puikios vaisės.

Sekmadienio ryte Dievo
Motinos parapijos klebonas
kun. Gediminas Kijauskas
Dievo Motinos šventovėje
aukojo Šv. Mišias už Lietu-
vių Bendruomenės mirusius
steigėjus ir darbuotojus, gie-
dant muzikės Ritos Klirienės
vadovaujamam "Exulta-
te" chorui. Prieš pamaldas
šventovėn su vėliavomis įžy-
giavo ilga lietuviškų organi-
zacijų atstovų ir bendruome-
nės vadovų eiseną. Mišių au-
ką pradėjo nešti dr. Raimun-
das Šilkaitis su tautinėmis
spalvomis papuošta degančia
žvake, po jo tautiniais drabu-
žiais pasipuošusios mergaitės
nešė tautinę juostą ir išaustą
Lietuvos valstybės himną, o
klebonui simbolines Mišių
aukas įteikė Mylita Nasvytie-
nė, Ingrida Bublienė ir dr.
Nijolė Zambaitė.

Po pamaldų didžiojoje
parapijos salėje vyko daili-
ninkės Valdos Fitzpatrick
meno paroda, kurią trumpu

žodžiu atidarė LB valdybos
vicepirmininkė Mylita Nas-
vytienė. Ji pakvietė ir meni-
ninkę tarti žodį. Iš biografijos
teko patirti, kad Valda net še-
šerius metus lankė Vasario
16-osios gimnaziją, tai nuste-
bino, kad ji prabilo gana tai-
syklinga lietuvių kalba ir su-
sirinkusius linksmai nuteikė
savo sąmojumi. Teko gėrėtis
turtinga paroda su daugybe
fantastiškų akvarelių, alieji-
niais dažais tapytų gamto-
vaizdžių ir įvairių kitų me-
niškų dirbinių.

Mūsų telkinio lietuviai
gali didžiulius LB apylinkės
darbštumu ir jai pareikšti pa-
dėką už pastangas puikiai su-
rengti tradicines Lietuvių die-
nas, parinkti patriotinius jaus-
mus sukeliančias temas ir da-
lyvius maloniai nuteikti, i
programą įtraukiant ir klasi-
kinę muziką, ir dailę. Reikia
tikėtis, kad gražioji Lietuvių
Dienų tradicija gyvuos dar
daugelį metų. Dabartinę
Cleveland, OH apylinkės LB
valdybą sudaro dr. Raimun-
das Šilkaitis, Mylita Nasvy-
tienė, dr. Dainius Degėsys,
Viktoras Šilėnas, dr. Rimvy-
das Augis, dr. Viktoras Stan-
kus, Dalia Puškorienė, And-
ris Dunduras, Algis Gudėnas,
Jurgis Šenbergas, Zita Stun-
gienė, Aida O'Meara ir Gin-
tas Valaitis. Tai darbštūs ir
patriotiškai nusiteikę asme-
nys.

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts,
Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm

Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.

Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

1984 - 1999

15

YEARS OF EXCELLENCE

SAVI PAS SAVUS!

KVIEČIAME

VISUS

I

TAUPĄ!

TELEFONAS 216.481.6677 <> E-MAIL TAUPA@AOL.COM

767 EAST 185th STREET CLEVELAND OHIO 44119

DARBO VALANDOS: antradienį, trečiadienį

ir ketvirtadienį 9:00v.r. - 4:00p.p.

penktadienį 9:00v.r. - 6:00p.p.

šeštadienį 9:00v.r. - 12:00p.p.

sekmadienį parapijoje 11:00v.r. - 12:00p.p.

Kiekviena taupomoji sąskaita, federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.

William J. Jakubs Jr.

Kenneth Schmidt

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119

36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė alkštė automobiliams pastatyti.